

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดย

นางสาวณัฏฐา สีดาอุบล

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

ตัวชี้วัดที่ ๖ ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘)

ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

การพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของพื้นที่ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี สำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง เป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านการแนะนำส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรได้ ร่วมกับหน่วยงานราชการในระดับอำเภอเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ภายในอำเภอดงหลวง เช่น ข้อมูลด้านกายภาพ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อทราบจุดอ่อน จุดแข็ง และโอกาสในการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของชุมชนอำเภอดงหลวง โดยผ่านกระบวนการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจนเกิดแผนงานโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งได้บรรลุไว้ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง คงเป็นประโยชน์ กับหลายหน่วยงาน เช่น หน่วยงานของรัฐและองค์กรต่างๆ รวมทั้งภาคเอกชน ทั้งนี้หากหน่วยงานดังกล่าว มีบทบาทที่จะสนับสนุนอย่างแท้จริงกับแผนพัฒนาการเกษตรด้วยแล้ว ผลสัมฤทธิ์จะเกิดขึ้นกับเกษตรกรเป้าหมาย ของชุมชนอย่างแท้จริง

สำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง
จังหวัดสุพรรณบุรี
มิถุนายน ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๓
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๓
๓ สภาพภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๓.๒ ฤดูกาล	๖
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๖
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๘
๔ เส้นทางคมนาคม	๙
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๙
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอ	๙
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๙
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๙
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๙
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๐
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๐
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๓
๖.๓ จำนวนครัวเรือน	๑๓
๖.๔ การศึกษา	๑๔
๖.๕ สาธารณสุข	๑๔
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๔
๖.๗ สาธารณูปโภค	๑๕
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๕
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๖
๙ องค์กรและสถาบันต่างๆ	๑๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบล	๑๘
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๘
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๒๑
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๒
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๓
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๕๕
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๕๕
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๕
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๕๘
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๙
ภาคผนวก	
โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว	
โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัย GAP	
โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการบริหารการตลาดของวิสาหกิจชุมชน	
โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	หน้า
ตารางที่ ๑.๑ เขตการปกครองของแต่ละหมู่บ้าน	๒
ตารางที่ ๑.๒ สรุปเขตการปกครอง	๒
ตารางที่ ๑.๓ ข้อมูลปริมาณน้ำฝน	๗
ตารางที่ ๑.๔ ข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย	๘
ตารางที่ ๑.๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ	๑๐
ตารางที่ ๑.๖ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๑
ตารางที่ ๑.๗ ข้อมูลด้านประมง	๑๑
ตารางที่ ๑.๘ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๓
ตารางที่ ๑.๙ ข้อมูลจำนวนประชากร	๑๓
ตารางที่ ๑.๑๐ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๕
ตารางที่ ๑.๑๑ ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๖
ตารางที่ ๑.๑๒ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๗
ตารางที่ ๑.๑๓ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๗
ตารางที่ ๑.๑๔ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์	๑๗
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตร	๑๘
ตารางที่ ๒.๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๘
ตารางที่ ๒.๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๑๙
ตารางที่ ๒.๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร	๑๙
ตารางที่ ๒.๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๐
ตารางที่ ๒.๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๑
ตารางที่ ๒.๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๑
ตารางที่ ๒.๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร	๒๒
ตารางที่ ๒.๘ แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๓
ตารางที่ ๒.๙ แสดงทรัพยากรดิน	๒๔
ตารางที่ ๒.๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกสำหรับปลูกข้าว	๒๗
ตารางที่ ๒.๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว	๒๘
ตารางที่ ๒.๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว	๓๐
ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗/๖๘	๓๔
ตารางที่ ๒.๑๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว	๓๖
ตารางที่ ๒.๑๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกสำหรับปลูกมะม่วง	๓๗
ตารางที่ ๒.๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง	๓๘
ตารางที่ ๒.๑๘ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง	๓๙
ตารางที่ ๒.๑๙ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง	๔๔
ตารางที่ ๒.๒๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมะม่วง	๔๕

ตารางที่ ๒.๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอโกลนีมา	๔๖
ตารางที่ ๒.๒๒ แสดงปริมาณการปลูกอโกลนีมา	๔๗
ตารางที่ ๒.๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตอโกลนีมา	๕๐
ตารางที่ ๒.๒๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตอโกลนีมา	๕๑
ตารางที่ ๒.๒๕ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๒
ตารางที่ ๒.๒๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๕๓
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตร	๕๕
ตารางที่ ๓.๑ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๙

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	หน้า
ภาพที่ ๑.๑ แสดงอาณาเขตติดต่อ	๑
ภาพที่ ๑.๒ แสดงแผนที่กลุ่มชุดดินในพื้นที่	๕
ภาพที่ ๑.๓ แสดงพื้นที่ดินมีปัญหา	๖
ภาพที่ ๑.๔ แสดงปริมาณน้ำฝน	๗
ภาพที่ ๑.๕ แสดงเส้นทางคมนาคม	๙
ภาพที่ ๑.๖ แสดงแหล่งน้ำชลประทาน	๑๐
ภาพที่ ๑.๗ แสดงสินเชื่อและภาระหนี้	๑๒
ภาพที่ ๑.๘ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๖
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตร	๑๘
ภาพที่ ๒.๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ	๑๘
ภาพที่ ๒.๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๑๙
ภาพที่ ๒.๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๐
ภาพที่ ๒.๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๐
ภาพที่ ๒.๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๒๔
ภาพที่ ๒.๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน	๒๕
ภาพที่ ๒.๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน	๒๕
ภาพที่ ๒.๘ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน	๒๖
ภาพที่ ๒.๙ แผนภูมิแสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๗
ภาพที่ ๒.๑๐ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๘
ภาพที่ ๒.๑๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
ภาพที่ ๒.๑๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว	๓๓
ภาพที่ ๒.๑๓ แสดงวิธีการตลาดข้าว	๓๕
ภาพที่ ๒.๑๔ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว	๓๕
ภาพที่ ๒.๑๕ แผนภูมิแสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง	๓๗
ภาพที่ ๒.๑๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง	๓๘
ภาพที่ ๒.๑๗ แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง	๓๙
ภาพที่ ๒.๑๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง	๔๔
ภาพที่ ๒.๑๙ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตมะม่วง	๔๕
ภาพที่ ๒.๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับโกนินมา	๔๖
ภาพที่ ๒.๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกโกนินมา	๔๙
ภาพที่ ๒.๒๒ แสดงแหล่งรับซื้อโกนินมา	๕๐

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

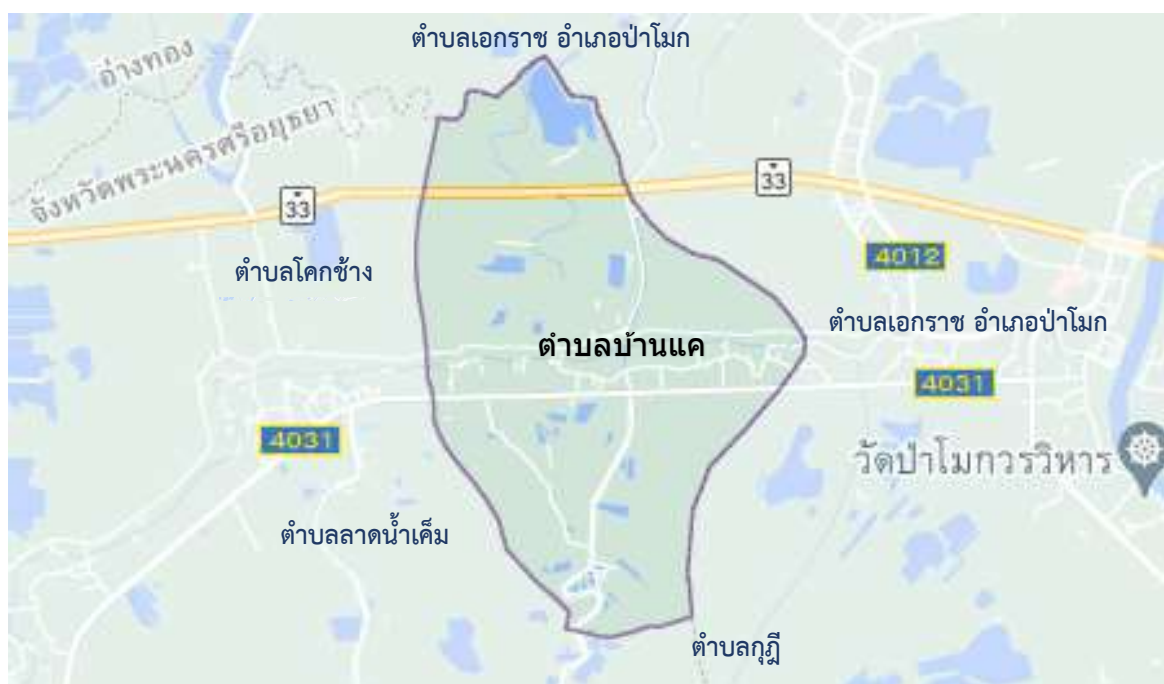
ตำบลบ้านแค ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอดำเนินสะดวก ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร ตามถนนสายป่าโมก - สุพรรณบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด ๔,๐๖๘.๙๑ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร ๒,๒๘๕.๗๕ ไร่

๑.๒. อาณาเขต

ตำบลบ้านแค มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลเอกราช อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดอ่างทอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลกุฎ อำเภอดำเนินสะดวก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลเอกราช อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดอ่างทอง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลโคกช้าง และตำบลลาดน้ำเค็ม อำเภอดำเนินสะดวก

แผนที่แสดงขอบเขตตำบลบ้านแค อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ ๑.๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลบ้านแค อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
(ที่มา : <https://www.google.co.th/maps/place>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลบ้านแค การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๘ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านแค	หมู่ที่ ๒ บ้านแค
หมู่ที่ ๓ บ้านแค	หมู่ที่ ๔ บ้านแค
หมู่ที่ ๕ บ้านแค	หมู่ที่ ๖ บ้านแค
หมู่ที่ ๗ บ้านแค	หมู่ที่ ๘ บ้านแค

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ ๑.๑ ตารางแสดงเขตการปกครองของแต่ละหมู่บ้าน ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ปกครอง (ไร่)
หมู่ที่ ๑	บ้านแค	๕๕๑.๐๐
หมู่ที่ ๒	บ้านแค	๘๑๒.๗๕
หมู่ที่ ๓	บ้านแค	๔๒๒.๐๐
หมู่ที่ ๔	บ้านแค	๕๖๐.๕๐
หมู่ที่ ๕	บ้านแค	๖๒๑.๐๐
หมู่ที่ ๖	บ้านแค	๓๔๒.๒๕
หมู่ที่ ๗	บ้านแค	๓๓๕.๒๕
หมู่ที่ ๘	บ้านแค	๔๒๔.๑๖

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑.๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
หมู่ที่ ๑	หมู่บ้านแค	๕๕๑.๐๐	อบต.บ้านแค	๘๙
หมู่ที่ ๒	หมู่บ้านแค	๘๑๒.๗๕	อบต.บ้านแค	๒๕๓
หมู่ที่ ๓	หมู่บ้านแค	๔๒๒.๐๐	อบต.บ้านแค	๘๗
หมู่ที่ ๔	หมู่บ้านแค	๕๖๐.๕๐	อบต.บ้านแค	๑๗๘
หมู่ที่ ๕	หมู่บ้านแค	๖๒๑.๐๐	อบต.บ้านแค	๑๒๒
หมู่ที่ ๖	หมู่บ้านแค	๓๔๒.๒๕	อบต.บ้านแค	๑๓๒
หมู่ที่ ๗	หมู่บ้านแค	๓๓๕.๒๕	อบต.บ้านแค	๑๐๘
หมู่ที่ ๘	หมู่บ้านแค	๔๒๔.๑๖	อบต.บ้านแค	๑๒๗
รวม		๔,๐๖๘.๙๑		๑,๐๙๖

ที่มา : ข้อมูลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร, พ.ศ.๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพพื้นที่ไป ตำบลบ้านแค มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มทุ่งนา ลักษณะของดินเป็นดินเหนียว มีคลองสายหลัก ๒ สาย คือแม่น้ำน้อยกับคลองวัดบ้านอ้อ ที่ใช้สำหรับส่งน้ำให้เกษตรกรในการประกอบอาชีพ การเกษตร แต่เมื่อถึงฤดูน้ำหลากประมาณปลายเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม จะมีระดับน้ำสูงกว่าปกติ และท่วมขัง อยู่ระยะหนึ่งโดยประชาชนส่วนใหญ่จะปลูกบ้านใกล้กับบริเวณริมคลอง

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลบ้านแค ไม่มีพื้นที่ความลาดชัน

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลบ้านแค มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน โดยมี รายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban) ชุดดินบางปะอิน (Bin) ชุดดินชัยนาท (Cn) ชุดดินชุมแสง (Cs) ชุดดินพิจิตร (Pm) ชุดดินราชบุรี (Rb) ชุดดินสระบุรี (Sb) ชุดดินสิงห์บุรี (Sin) ชุดดินศรีสงคราม (Ss) ชุดดินท่าพล (Tn) และชุดดินท่าเรือ (Tr)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลาง ถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแข็งแฉะและแตกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขัง ในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนา แหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกทรงกว้าง ๖-๘ เมตร คู่น้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ชุดดิน : ชุดดินอยุธยา (Ay) ชุดดินบางเขน (Bn) ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bp) ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) และชุดดินท่าขวาง (Tq)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าว ของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมาก ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแข็งแฉะและแตกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคูน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดการกรดเพิ่มขึ้น เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

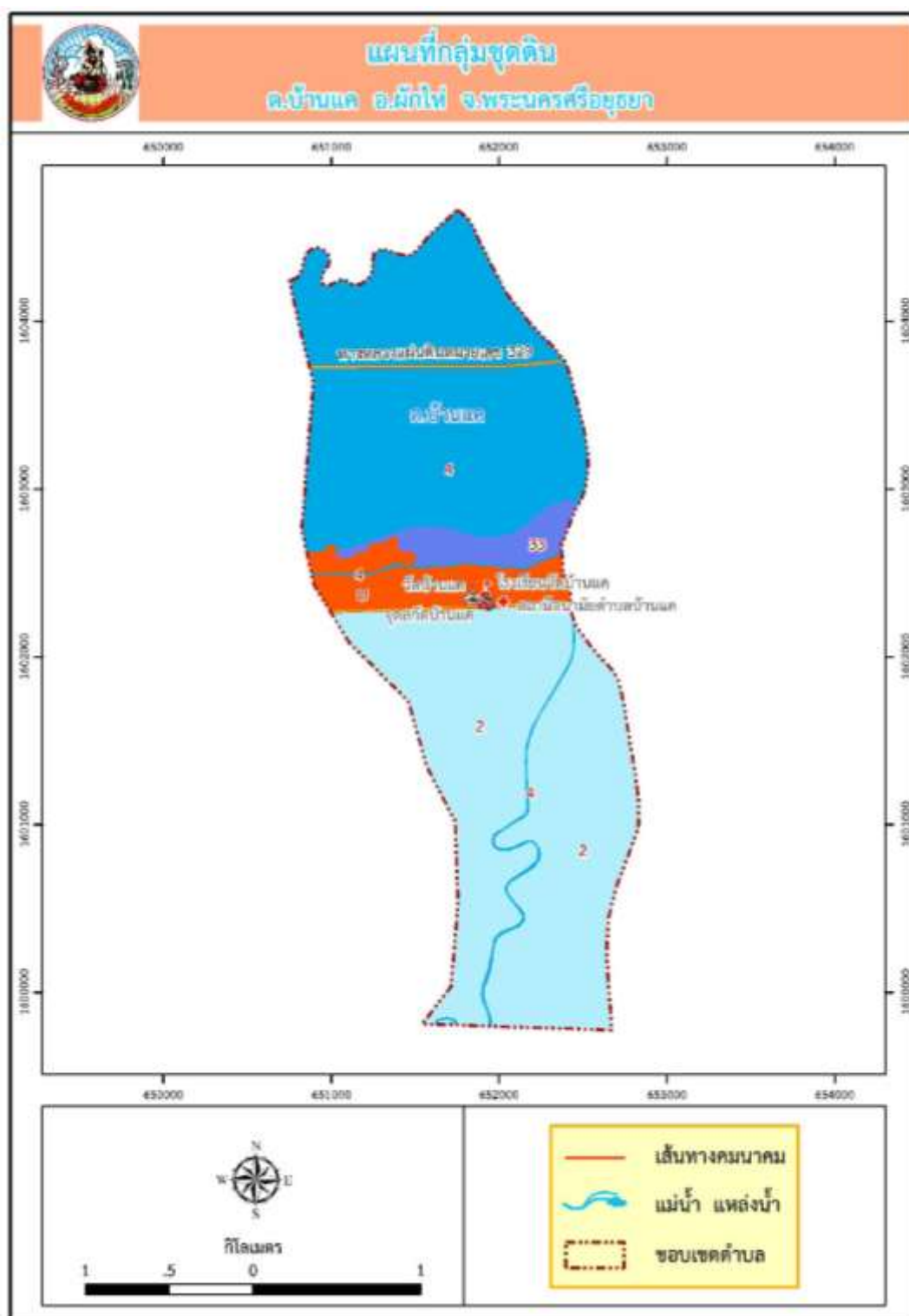
ชุดดิน : ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) ชุดดินลำสนธิ (Ls) ชุดดินน้ำดุก (Nd) ชุดดินธาตุพนม (Tp) และชุดดินตะพานหิน (Tph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ปัญหา : ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำ

ภาพที่ ๑.๒ แผนที่กลุ่มชุดดินในพื้นที่ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๘)

ปัญหาของดิน

พื้นที่ดินตำบลบ้านแค พบปัญหาดินเปรี้ยวในพื้นที่ หมู่ที่ ๑-๕ ยกเว้นหมู่ ๖,๗ และ ๘ บางส่วน จำนวน ๒,๒๘๕.๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่การเกษตร แต่มีความเหมาะสมปานกลางในการทำนาข้าว

พื้นที่ดินมีปัญหาของตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำอธิบาย

คำอธิบาย	
ดินปัญหา	
	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน
	ดินเปรี้ยวจัด
	ดินเค็ม
	ดินอินทรีย์
	ดินทราย
	ดินดำน

ภาพที่ ๑.๓ พื้นที่ดินมีปัญหาของตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (ดินปัญหา), พ.ศ. ๒๕๖๘

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ ตั้งอยู่ในเขตร้อนใกล้เส้นศูนย์สูตร ทำให้ภูมิอากาศมีลักษณะเป็นแบบร้อนชื้นหรือภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Aw) ตามการแบ่งเขตภูมิอากาศแบบเคิเปน มีอุณหภูมิเฉลี่ยระหว่าง ๑๙-๓๙ องศาเซลเซียส อากาศจะร้อนที่สุดช่วงกลางเดือนเมษายน หลังจากนั้น จะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออกเฉียงเหนือทำให้เข้าสู่ฤดูฝนและฤดูหนาวตามลำดับ พื้นที่ตำบลบ้านใหญ่ได้รับปริมาณฝนเพียงพอ แต่ระยะเวลาของฤดูฝนและปริมาณฝนมีความแตกต่างกันไปตามฤดูกาล

๓.๒ ฤดูกาล

- ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ จนถึงประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ของทุกปี
- ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม จนถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม ของทุกปี
- ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคม จนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ โดยปี ๒๕๖๕ มีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๑๒.๗๑ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนกันยายน มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม โดยมีปริมาณ ๔.๙ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปริมาณ ๒๗๑ มิลลิเมตร ปี ๒๕๖๖ มีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๕๙.๒๖ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนกันยายน มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนมีนาคม โดยมีปริมาณ ๐.๒ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปริมาณ ๑๙๗ มิลลิเมตร และ ปี ๒๕๖๗ มีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๘๙.๖๖ มิลลิเมตร

ตกชุกในช่วงเดือนกันยายน มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๐.๔๔ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปริมาณ ๒๒๔ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๑.๔)

ภาพที่ ๑.๔ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในพื้นที่ อำเภอฝาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://tiservice.hii.or.th/WRMOC/web/V๒/mRainAmp๒.html> สถิติข้อมูลน้ำรายอำเภอ,พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๑.๓ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.) ปี ๒๕๖๕	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.) ปี ๒๕๖๖	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.) ปี ๒๕๖๗
มกราคม	๗.๗	๐.๑๔๒	๒.๑
กุมภาพันธ์	๓๗	๘.๘	๐.๔๔
มีนาคม	๕๒	๐.๒	๑๕.๕
เมษายน	๑๑๐	๑๗	๔
พฤษภาคม	๑๔๑	๓๕	๑๗๒
มิถุนายน	๑๐๔	๖๗	๖๔
กรกฎาคม	๑๖๒	๖๒	๑๑๒
สิงหาคม	๒๔๖	๗๗	๒๕๖
กันยายน	๒๗๑	๑๙๗	๒๒๔
ตุลาคม	๑๑๕	๑๓๐	๒๑๒
พฤศจิกายน	๑๐๒	๙๘	๑๒.๙
ธันวาคม	๔.๙	๑๙	๑.๐๔
ปริมาณน้ำฝนตลอดทั้งปี	๑,๓๕๒.๖	๗๑๑.๑๔	๑,๐๗๕.๙๘
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	๑๑๒.๗๑	๕๙.๒๖	๘๙.๖๖

ที่มา : <https://tiservice.hii.or.th/WRMOC/web/V๒/mRainAmp๒.html> สถิติข้อมูลน้ำรายจังหวัด,พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๓.๔.๑ อุณหภูมิ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๕ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๙.๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๒๔.๘ องศาเซลเซียส ปี ๒๕๖๖ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๓๒.๔ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๖.๘ องศาเซลเซียส และ ปี ๒๕๖๗ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๖.๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๐.๗ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๑.๔)

ตารางที่ ๑.๔ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๙.๗	๓๒.๗	๒๖.๒
กุมภาพันธ์	๒๑.๗	๓๔.๓	๒๘.๐
มีนาคม	๒๔.๓	๓๖.๓	๓๐.๓
เมษายน	๒๔.๖	๓๖.๘	๓๐.๗
พฤษภาคม	๒๔.๗	๓๖.๑	๓๐.๔
มิถุนายน	๒๔.๖	๓๕.๖	๓๐.๑
กรกฎาคม	๒๔.๘	๓๔.๖	๒๙.๗
สิงหาคม	๒๔.๖	๓๔.๓	๒๙.๔
กันยายน	๒๔.๕	๓๓.๓	๒๘.๙
ตุลาคม	๒๔.๓	๓๓.๑	๒๘.๗
พฤศจิกายน	๒๓.๐	๓๓.๑	๒๘.๐
ธันวาคม	๒๐.๘	๓๒.๔	๒๖.๖

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๔.๒ ความชื้นสัมพัทธ์

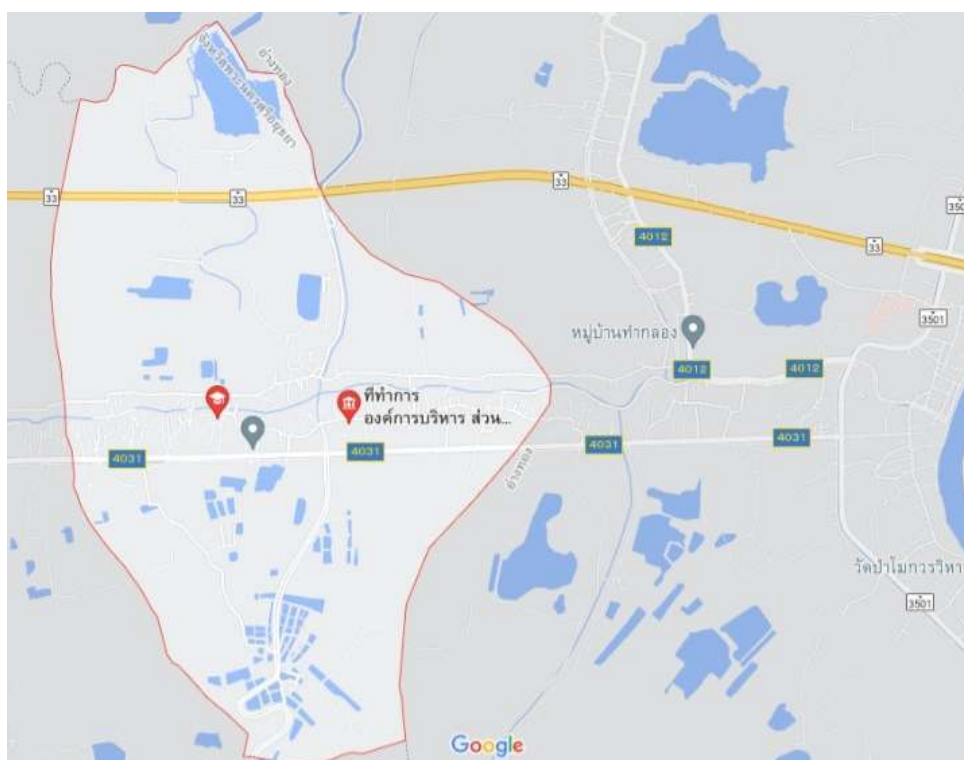
ตำบลบ้านแค มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดในช่วงเดือนสิงหาคม เฉลี่ยร้อยละ ๗๙.๘ และจะมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในช่วงเดือนมกราคม เฉลี่ยร้อยละ ๕๙.๙

๔. เส้นทางคมนาคม

ตำบลบ้านแคมีการคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดอำนาจ และตำบล สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๓๓ เส้นทางระหว่างจังหวัดสุพรรณบุรี ถึงอำเภอบำเหน็จ จังหวัดอ่างทอง ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร
- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๓๑ เส้นทางระหว่างอำเภอดำรงวิทยะ ถึงอำเภอบำเหน็จ จังหวัดอ่างทอง ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

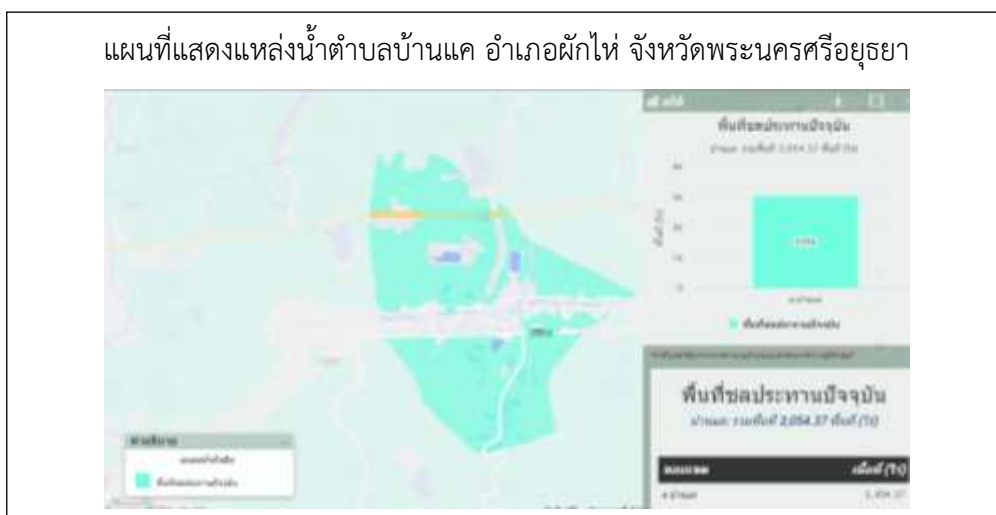

ภาพที่ ๑.๕ เส้นทางคมนาคมตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: <https://www.google.co.th/maps/search>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลบ้านแค เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

- ๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง คือ คลองบางปลากด
- ๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่
 - ๕.๒.๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณี
 - ๕.๒.๓ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำรงวิทยะ

ภาพที่ ๑.๖ แหล่งน้ำชลประทาน ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, กรมชลประทาน (๒๕๖๘)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลบ้านแค ประชากรมีอาชีพหลักคือ ทำนาข้าว มีพื้นที่การเกษตร ๒,๒๘๕.๗๕ ไร่ (ร้อยละ ๕๖.๑๗ ของพื้นที่ตำบล) โดยอยู่ในพื้นที่เขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ, ๒๕๖๘) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

พืชเศรษฐกิจในพื้นที่ ได้แก่ ข้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก และไม้ประดับ

ตารางที่ ๑.๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจของตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ข้าว		ไม้ผลและไม้ยืนต้น		พืชผัก		พืชไร่		ไม้ดอก ไม้ประดับ		สมุนไพร/เครื่องเทศ	
			ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย
๑	๕๕๑.๐๐	๓๑๔.๐๐	๑๕๕.๐๐	๑๒	๑๗	๘	๓.๕๐	๓	-	-	๖	๒	-	-
๒	๘๑๒.๗๕	๓๗๕.๕๐	๒๔๐.๐๐	๙	๔๘	๑๒	๕	๓	-	-	๒	๒	๐.๒๕	๑
๓	๔๒๒.๐๐	๓๘๕.๐๐	๑๕๘.๐๐	๑๐	๕	๔	๑	๒	-	-	-	-	-	-
๔	๕๖๐.๕๐	๑๒๓.๒๕	๑๐๗.๐๐	๖	๓	๒	-	-	-	-	๑๐	๘	-	-
๕	๖๒๑.๐๐	๓๘๔.๐๐	๒๐๓.๗๕	๑๓	๒	๒	-	-	-	-	-	-	-	-
๖	๓๔๒.๒๕	๒๐๕.๐๐	๖๒.๐๐	๓	๑๖	๑๑	-	-	-	-	-	-	-	-
๗	๓๓๕.๒๕	๑๙๘.๒๕	๒๙.๗๕	๒	๑๐	๕	๒	๓	-	-	-	-	-	-
๘	๔๒๔.๑๖	๒๘๗.๗๕	๐.๐๐	-	๓	๓	๓	๔	-	-	๘	๓	-	-
รวม	๔,๐๖๘.๙๑	๒,๒๘๕.๗๕	๙๙๕.๐๐	๕๕	๑๐๔	๔๗	๑๔.๕๐	๑๕	๐	๐	๒๖	๑๕	๐.๒๕	๑

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ, ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑.๖ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
๑	-	-	-	-	-	๑๕	๑๒๐	-	-
๒	-	๕	-	-	-	๗๐	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	๒๐	-	-
๔	-	-	-	-	-	๕๐	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	๔๕๐	๑๐๐	-	-
๖	-	๕๐	-	-	-	๑๐๐	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	๘๐	๒๐๐	-	-
๘	-	๒	-	-	-	๑๕๐	-	-	-
รวมทั้งหมด	-	๕๗	-	-	-	๙๑๕	๔๔๐	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอดำรงวิทยะ,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑.๗ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ

หมู่ที่	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้ง ทะเล	กุ้งน้ำจืด (ไร่)	ปลา ทะเล	ปลาน้ำจืด (ไร่)	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
๑	-	-	-	-	๑๒	-	-
๒	-	-	-	-	๘	-	-
๓	-	-	-	-	๑๗	-	-
๔	-	-	-	-	๒๐	-	-
๕	-	-	-	-	๔๐	-	-
๖	-	-	-	-	-	-	-
๗	-	-	-	-	๑	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	-	-	-	-	๙๘	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอดำรงวิทยะ,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้/หนี้สินครัวเรือน (ตามทะเบียนบ้าน)

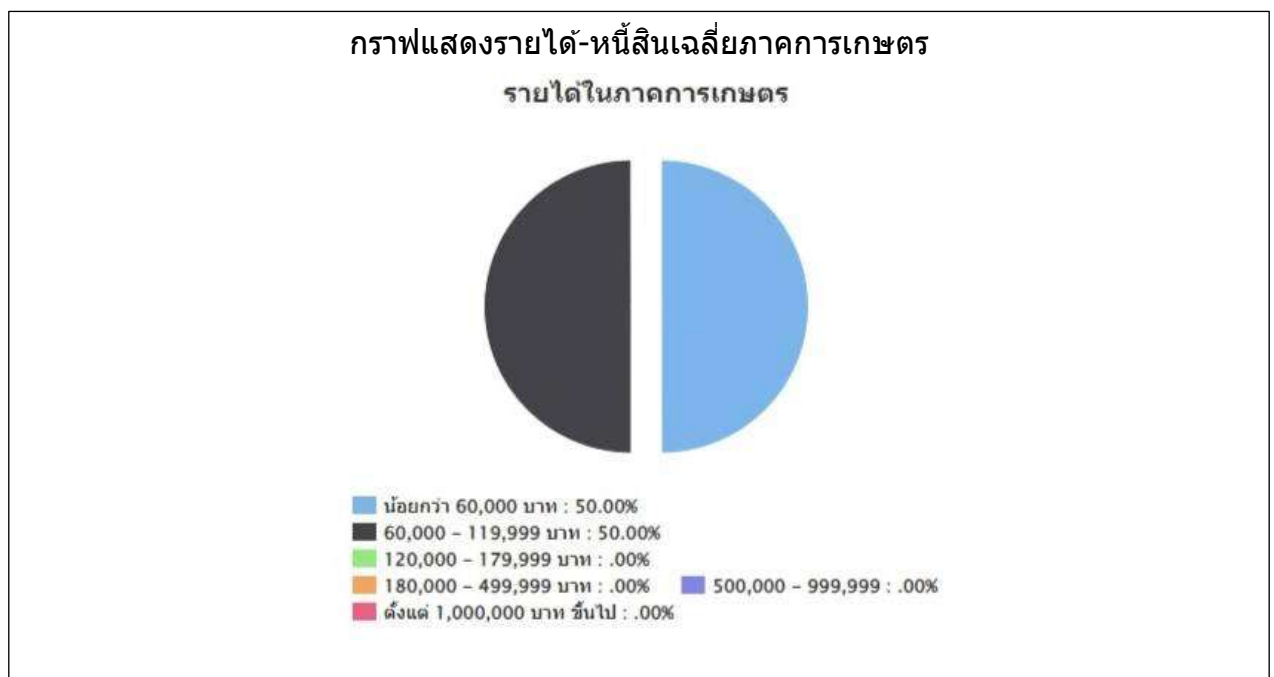
เกษตรกรตำบลบ้านแค มีรายได้ในครัวเรือนระหว่าง ๑๐๐,๐๐๑-๕๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๙๔ รองลงมา คือ มีรายได้ระหว่าง ๕๐,๐๐๑-๑๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๘ และมีรายได้ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๔ ตามลำดับ

เกษตรกรตำบลบ้านแค มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๗๒,๗๑๔.๐๖ บาทต่อปี โดยเกษตรกรหมู่บ้านที่มีรายได้เฉลี่ยสูงสุด คือ หมู่ที่ ๑ มีรายได้เฉลี่ย ๒๒๕,๗๖๙.๒๓ บาทต่อปี รองลงมา คือ หมู่ที่ ๑ มีรายได้เฉลี่ย ๒๒๑,๕๐๐.๐๐ บาทต่อปี และหมู่ที่ ๔ มีรายได้เฉลี่ย ๙๐,๘๕๗.๑๔ บาทต่อปี สำหรับหมู่ที่ไม่มีข้อมูลรายได้ คือ หมู่ที่ ๗ เนื่องจากเป็นเกษตรกรนอกพื้นที่

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรตำบลบ้านแค มีหนี้สินในครัวเรือนมากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๑ บาท จำนวน ๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๙ รองลงมา คือ มีหนี้สินระหว่าง ระหว่าง ๑๐๐,๐๐๑-๕๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๘ และมีหนี้สิน ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๙ ตามลำดับ

เกษตรกรตำบลบ้านแค มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๔๒,๑๒๕.๐๐ บาทต่อปี โดยเกษตรกรหมู่บ้านที่มีหนี้สินเฉลี่ยสูงสุด คือ หมู่ที่ ๑ มีหนี้สินเฉลี่ย ๓๒๕,๐๐๐.๐๐ บาทต่อปี รองลงมา คือ หมู่ที่ ๔ มีหนี้สินเฉลี่ย ๒๗๗,๑๔๒.๘๖ บาทต่อปี และหมู่ที่ ๓ มีหนี้สินเฉลี่ย ๑๖๘,๗๕๐.๐๐ บาทต่อปี สำหรับหมู่ที่มีหนี้สินต่ำสุด คือ หมู่ที่ ๒ มีรายได้เฉลี่ย ๕๗,๘๕๗.๑๔ บาทต่อปี และสำหรับหมู่ที่ไม่มีข้อมูลรายได้ คือ หมู่ที่ ๗ เนื่องจากเป็นเกษตรกรนอกพื้นที่

ภาพที่ ๑.๗ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย.๖๘)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Gross Provincial Product : GPP) เท่ากับ ๔๑๘,๑๐๔ ล้านบาท มีอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมแบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ.๒๕๖๗ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗.๕ ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมแบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๑.๔๙ และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๑๑,๓๗๓ ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรลดลง เท่ากับ ๗.๙๒ โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๒.๗๐ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

ตารางที่ ๑.๘ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

รายการ	(ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคเกษตร	๑๑,๓๗๓	๒.๗๐
ภาคบริการ	๑๕๐,๔๐๓	๓๖.๐๐
ภาคอุตสาหกรรม	๒๕๖,๓๒๘	๖๑.๓๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๑๘,๑๐๔	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๔๑๘,๑๐๔	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๘

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

ตำบลบ้านแค มีประชากรทั้งสิ้น ๓,๑๔๐ คน จำนวนครัวเรือน ๑,๐๙๖ ครัวเรือน แบ่งเป็น ชาย ๑,๔๓๕ คน หญิง ๑,๗๐๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นรายหมู่ ดังนี้

ตารางที่ ๑.๙ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	๑	๘๙	๒๘	๑๓๑	๑๓๓	๒๖๔
๒	๒	๒๕๓	๑๙	๓๕๗	๔๓๗	๗๙๔
๓	๓	๘๗	๑๒	๑๑๑	๑๓๘	๒๔๙
๔	๔	๑๗๘	๑๖	๒๗๔	๒๙๖	๕๗๐
๕	๕	๑๒๒	๒๐	๑๓๙	๑๘๔	๓๒๓
๖	๖	๑๓๒	๑๓	๑๖๐	๑๘๖	๓๔๖
๗	๗	๑๐๘	๑๒	๑๑๔	๑๓๐	๒๔๔
๘	๘	๑๒๗	๒	๑๔๙	๒๐๑	๓๕๐
รวม		๑,๐๙๖	๑๒๒	๑,๔๓๕	๑,๗๐๕	๓,๑๔๐

ที่มา : ข้อมูลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร, พ.ศ.๒๕๖๘

<https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/displayData>

๖.๔ การศึกษา

ตำบลบ้านแค มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๑ แห่ง คือ
 - ๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ๑. แห่ง คือ
 - ๒.๑ โรงเรียนวัดบ้านแค
๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๐ แห่ง
๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๐ แห่ง

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ๐ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๐ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๐ แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๐ แห่ง
- ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๐ แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ ๐ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๐ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๐ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๐ คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๐ คน
- ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๓ คน
- ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๔๐ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรทั้งหมดของตำบลนับถือศาสนาพุทธ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ๒.๑ ประเพณีตักบาตรเทโว
- ๒.๒ ประเพณีทำขวัญข้าว
- ๒.๓ ประเพณีการไหว้งานปี

๖.๗ ข้อมูลสาธารณูปโภค

ประปา ปัจจุบันในเขตพื้นที่ตำบลบ้านแค มีการใช้น้ำประปาทุกครัวเรือน โดยใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน จำนวน ๘ จุด

ไฟฟ้า ปัจจุบันในเขตพื้นที่ตำบลบ้านแค มีการใช้ไฟฟ้าทุกครัวเรือน ดำเนินงานโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอผักไห่

โทรศัพท์ ปัจจุบันในเขตพื้นที่ตำบลบ้านแค มีการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เครือข่าย AIS DTAC และ TRUE ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดโดยผู้ให้บริการ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากมีความสะดวกในการพกพา

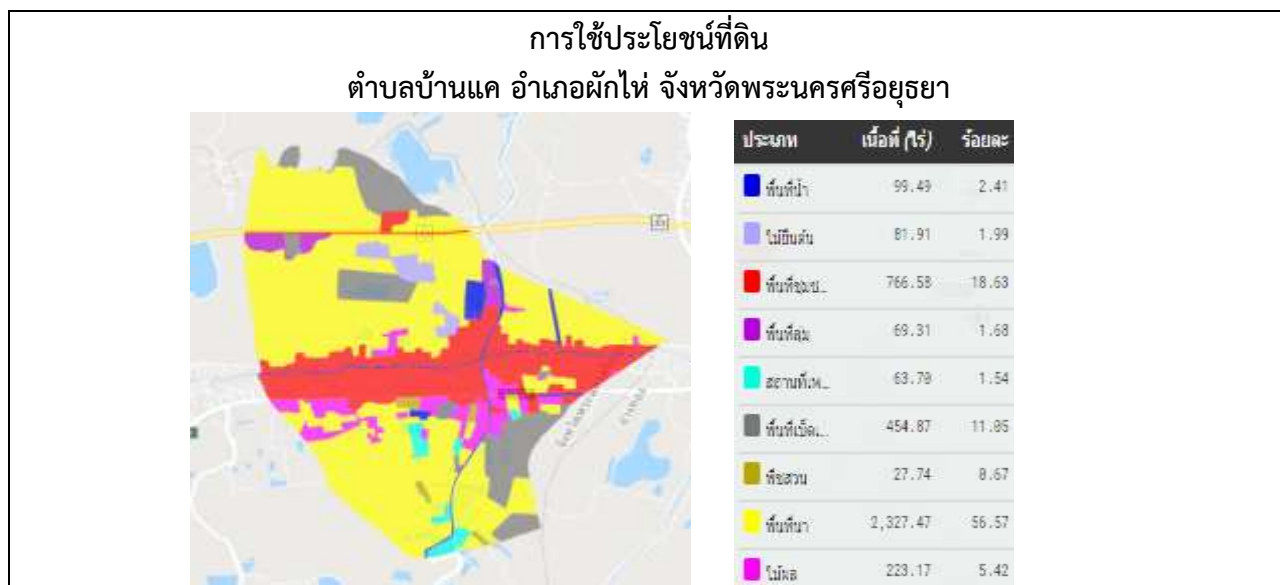
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบลบ้านแค มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตร จำนวน ๒,๖๖๐.๒๙ ไร่ ร้อยละ ๖๔.๖๖ รองลงมาคือพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๗๖๖.๕๘ ไร่ ร้อยละ ๑๘.๖๓ พื้นที่เบ็ดเตล็ดจำนวน ๔๕๔.๘๗ ไร่ ร้อยละ ๑๑.๐๕ พื้นที่แหล่งน้ำ จำนวน ๒๒๓.๑๗ ไร่ ร้อยละ ๕.๖๒ พื้นที่ป่า ๘๑.๙๑ ไร่ ร้อยละ ๑.๙๙ และพื้นที่ประมง จำนวน ๖๓.๗๐ ไร่ ร้อยละ ๑.๕๔

ตารางที่ ๑.๑๐ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๗๖๖.๕๘	๑๘.๖๓
พื้นที่แหล่งน้ำ	๒๒๓.๑๗	๕.๖๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๕๔.๘๗	๑๑.๐๕
พื้นที่ป่า	๘๑.๙๑	๑.๙๙
พื้นที่การเกษตร	๒,๖๖๐.๒๙	๖๔.๖๖
- พื้นที่นา	๒,๓๒๗.๔๗	๕๖.๕๗
- พืชสวน	๒๗.๗๔	๐.๖๗
- ไม้ผล	๒๒๓.๑๗	๕.๖๒
- ไม้ยืนต้น	๘๑.๙๑	๑.๙๙
- พืชไร่	๐.๐๐	๐.๐๐
พื้นที่ประมง	๖๓.๗๐	๑.๕๔
- สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๓.๗๐	๑.๕๔
พื้นที่ป่า	๐.๐๐	๐.๐๐
- ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๐.๐๐	๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น	๔,๑๑๔.๒๔	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑.๘ การใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลบ้านแค มีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าวมีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๙๕๗ ไร่ รองลงมา คือ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๘ ไร่ และ ไม้ยืนต้น มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓๖ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกพืชผัก จำนวน ๑๔.๕๐ ไร่

ตารางที่ ๑.๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา											
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	รวมทั้งหมด
๑	๓๑๔.๐๐	๑๙๕.๐๐	-	-	-	-	๓.๕๐	-	-	๑๔	๓	-
๒	๓๗๕.๕๐	๒๔๐.๐๐	-	-	-	-	๕	-	๒๑	๒๕	๒	-
๓	๓๘๕.๐๐	๑๕๘.๐๐	-	-	-	-	๑	-	-	๕	-	-
๔	๑๒๓.๒๕	๑๐๗.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	๓	-	-
๕	๓๘๔.๐๐	๒๐๓.๗๕	-	-	-	-	-	-	-	๒	-	-
๖	๒๐๕.๐๐	๖๒.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	๑๑	๕	-
๗	๑๙๘.๒๕	๒๙.๗๕	-	-	-	-	๒	-	-	๕	๕	-
๘	๒๘๗.๗๕	๐.๐๐	-	-	-	-	๓	-	-	๓	-	-
รวม	๒,๒๘๕.๗๕	๙๙๕.๐๐	๐	๐	๐	๐	๑๔.๕๐	๐	๒๑	๖๘	๑๕	๐

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอดักไ้, ๒๕๖๘

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลบ้านแค มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑ กลุ่ม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม กลุ่มส่งเสริมอาชีพกลุ่มอาชีพการเกษตร - กลุ่ม และกลุ่มแปลงใหญ่ข้าว - กลุ่ม ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑.๑๒ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรตำบลบ้านแค	๓๕	๖	บ้านแค	๖๐	นางสำฤทธิ์ ครองญาติ

ที่มา : ข้อมูลจากระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร , ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑.๑๓ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแคสามัคคี	๓๕	๖	บ้านแค	๒๖	นางสำฤทธิ์ ครองญาติ
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดบ้านแค	๖๘	๖	บ้านแค	๑๑	ด.ญ. นิชานันท์ พึ่งพันธุ์

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลองค์กรเกษตรกร <http://ffgdev.doae.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

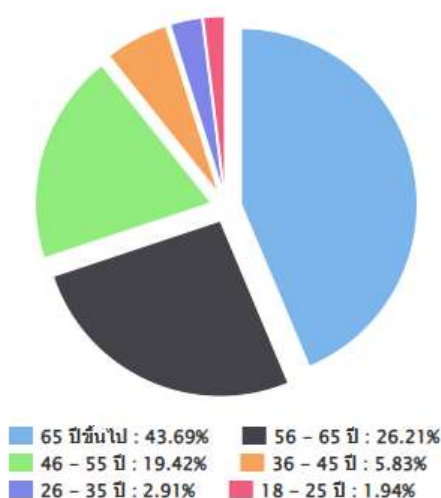
ตำบลบ้านแค มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๐๓ ครัวเรือน (ตามทะเบียนบ้าน) โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๙ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๑ และอายุ ๔๖ - ๕๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๕.๐๐	๔๓.๖๙
๕๖ - ๖๕ ปี	๒๗.๐๐	๒๖.๒๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๐.๐๐	๑๙.๔๒
๓๖ - ๔๕ ปี	๖.๐๐	๕.๘๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๓.๐๐	๒.๙๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๒.๐๐	๑.๙๔
รวม	๑๐๓.๐๐	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๒.๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘))

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

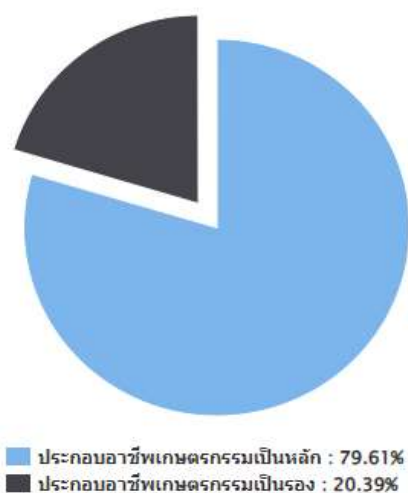
ตำบลบ้านแค มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๘๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๖๑ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๙

ตารางที่ ๒.๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบ้านแค อำเภอดมฺกไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๘๒.๐๐	๗๙.๖๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๑.๐๐	๒๐.๓๙

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๒.๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบ้านแค อำเภอดมฺกไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

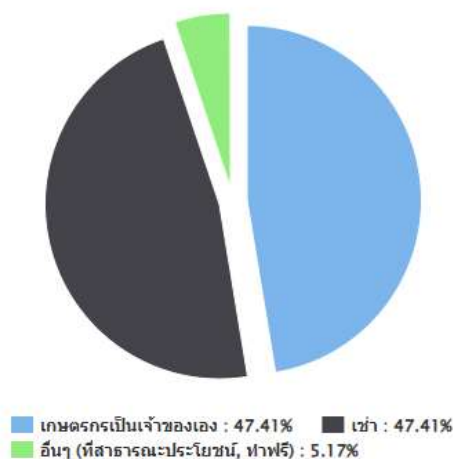
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบ้านแค ส่วนใหญ่เกษตรกรมีลักษณะการถือครองโดยเกษตรกรเป็นเจ้าของ และลักษณะการถือครองแบบเช่า จำนวน ๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔๑ รองลงมาคือลักษณะการถือครอง อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบ้านแค อำเภอดมฺกไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๕๕.๐๐	๕๗.๔๑
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖.๐๐	๕.๑๗
เช่า	๕๕.๐๐	๕๗.๔๑

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๒.๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

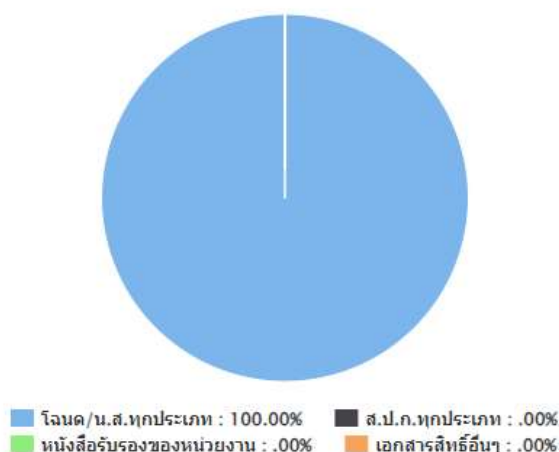
เกษตรกรตำบลบ้านแค มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ ประเภทโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๒.๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕๕.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๕.๐๐

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๒.๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิจรูป	
๘	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรเกษตรอำเภอฝักไถ่, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลบ้านแค มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๐ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุดจำนวน ๘ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑ ราย และอาสาสมัครปฏิจรูปที่ดิน ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒.๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลบ้านแค อำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิจรูปที่ดิน
๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๑
๒	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐
๓	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๔	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๕	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๖	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๗	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๘	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
รวม	๐	๐	๐	๐	๑	๘	๐	๐	๑

ที่มา : <https://asa-center.doae.go.th/report-๓>, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลบ้านแค ไม่มีปราชญ์ชาวบ้าน

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สินค้าหลัก : ไม้ประดับ

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พิกัด : Latitude ๑๔.๔๘๙๖๖๒๐๓, Longitude ๑๐๐.๔๐๑๓๑๘๔๑ zone ๔๗ x ๖๕๑๑๑๒ y ๑๖๐๒๒๘๗

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายสุชิน ศึกษาชาติ

ที่อยู่ : เลขที่ ๒๔/๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๕-๑๙๔๙๑๒๗

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผลิตไม้ประดับ

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกและการดูแลรักษาไม้ประดับกระถาง

หลักสูตรการเรียนรู้ : ๑. การปลูกและการดูแลไม้กระถาง

๒. การทำดินผสมปลูก

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การปลูกและการดูแลไม้กระถาง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การปลูกและการดูแลไม้ประดับ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การทำดินผสมปลูก

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

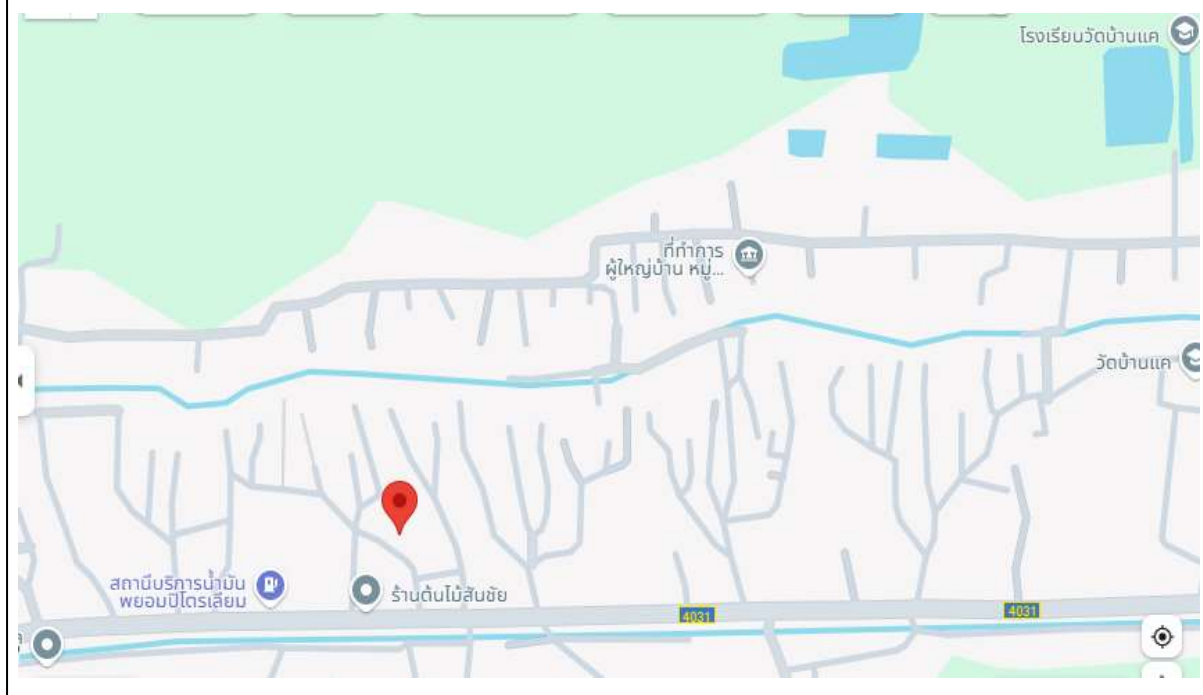
นางสาวณัฏฐา สีดาอุบล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๕-๖๖๔๒๔๕๐

ตารางที่ ๒.๘ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านแค

แบบสรุปข้อมูล					
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านแค					
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์
			หมู่	ตำบล	
	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลบ้านแค	การผลิตไม้ประดับกระถาง	๔	บ้านแค	นายสุชิน ศึกษาชาติ

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย)
ตำบลบ้านแค อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลบ้านแค อำเภอดักไถ่
(ที่มา : <https://www.google.co.th/search?sxsrf=ALeKkomoWKyigluGmXQGvocmOcteGtw๙ag>, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

ตำบลบ้านแค ไม่มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลบ้านแค ส่วนใหญ่เป็นดินในที่ราบลุ่ม เนื้อที่ ๒,๗๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๖ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด เนื้อที่ ๒๖ ไร่ คิดเป็น ๐.๙๖

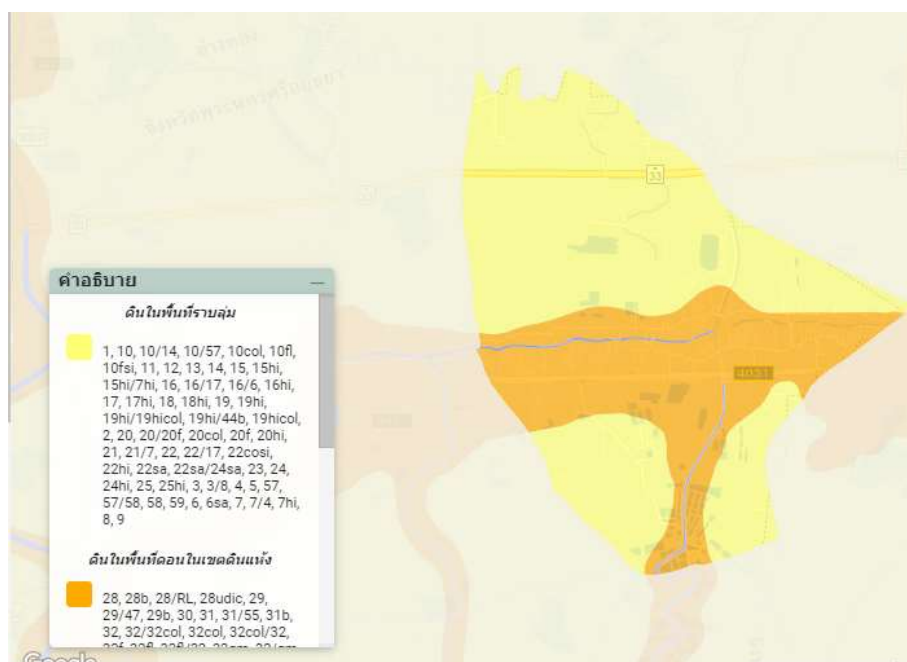
ตารางที่ ๒.๙ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแค อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๐.๐๐	๐.๐๐
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๐.๐๐	๐.๐๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๖.๐๐	๐.๙๔
กลุ่มชุดดินผสม	๐.๐๐	๐.๐๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒,๗๑๖.๐๐	๙๙.๐๖

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (ทรัพยากรดิน), พ.ศ.๒๕๖๘

แหล่งข้อมูล : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑

แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบ้านแค อำเภอดักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแค อำเภอดักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (ทรัพยากรดิน), ๒๕๖๘)

แหล่งข้อมูล : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบ้านแค อำเภอดักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลบ้านแค อำเภอดักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (ทรัพยากรดิน), ๒๕๖๘)

แหล่งข้อมูล : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลบ้านแค เป็นพื้นที่อาศัยชลประทานในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณร้อยละ ๙๕ ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๘ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

หมู่ที่ ๑	จำนวน ๐ บ่อ
หมู่ที่ ๒	จำนวน ๐ บ่อ
หมู่ที่ ๓	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๔	จำนวน ๓ บ่อ
หมู่ที่ ๕	จำนวน ๑ บ่อ
หมู่ที่ ๖	จำนวน ๒ บ่อ
หมู่ที่ ๗	จำนวน ๐ บ่อ
หมู่ที่ ๘	จำนวน ๑ บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (ทรัพยากรดิน), ๒๕๖๘)

แหล่งข้อมูล : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน ตำบลบ้านแค มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ดังนี้

- คลองส่งน้ำโครงการบำรุงรักษาอ่าง
- คลองบางปลากด

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)

ตำบลบ้านแค ไม่มีสินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินค่าเกษตร)

๑.๔.๑ ชนิดสินค่าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลบ้านแค มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๒,๒๗๖.๒๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๒๗๖.๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐

ตารางที่ ๒.๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านแค	๒,๒๗๖.๒๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒,๒๗๖.๒๑

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

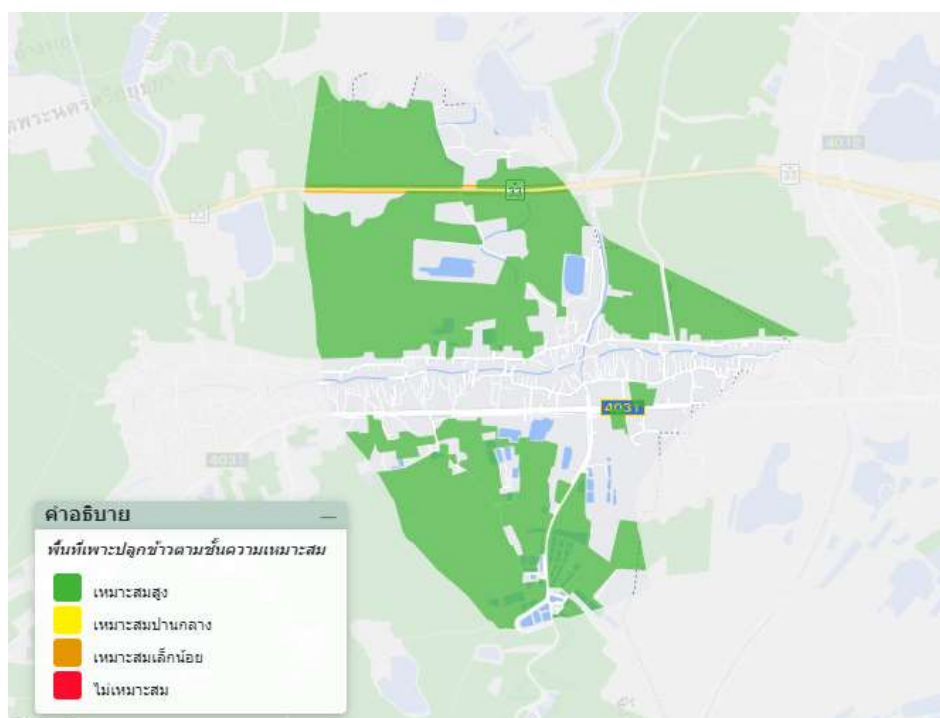
แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบ้านแค

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลบ้านแค อำเภอดักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลลำตะเคียน
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลบ้านแค อำเภอดักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๙๕๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๒๓๙.๒๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๑ จำนวน ๑๘๗.๗๕ ไร่ และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๑๕๗.๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลบ้านแค อำเภอดักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	๑	๑๘๗.๗๕
๒	๒	๒๓๙.๒๕
๓	๓	๑๕๗.๕๐
๔	๔	๑๐๗.๐๐
๕	๕	๒๐๓.๗๕
๖	๖	๖๒.๐๐
๗	๗	๒๙.๗๕
๘	๘	๐.๐๐
	รวม	๙๕๗.๐๐

ที่มา: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

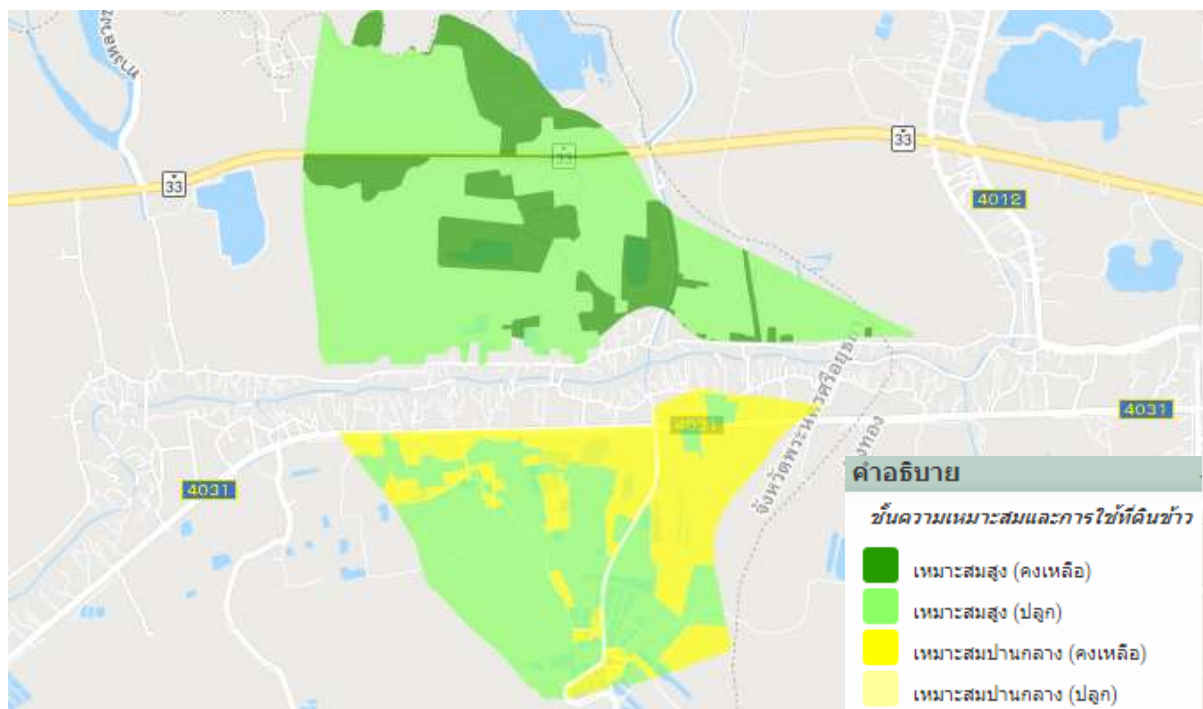
ตำบลบ้านแค มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๓๔๑๖.๑๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๘๐๑.๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๐๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๑๔.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๙๘.๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๖

ตารางที่ ๒.๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านแค	๒,๘๐๑.๒๙	๖๑๔.๙๐	๐.๐๐	๖๙๘.๐๒	๔๑๑๔.๒๔

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๑๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแค มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๙๙๕ ไร่ ๕๗ ครัวเรือน โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๒๔๐.๐๐ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๕ จำนวน ๒๐๓.๗๕ ไร่ และหมู่ที่ ๑ จำนวน ๑๙๕.๐๐ ไร่ ตามลำดับ ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๐	๑๙๕.๐๐	๑๙๕.๐๐	๑๙๕.๐๐	๑
๒	๑๑	๒๔๐.๐๐	๒๔๐.๐๐	๒๔๐.๐๐	๑
๓	๙	๑๕๘.๐๐	๑๕๘.๐๐	๑๕๘.๐๐	๑
๔	๗	๑๐๗.๐๐	๑๐๗.๐๐	๑๐๗.๐๐	๑
๕	๑๔	๒๐๓.๗๕	๒๐๓.๗๕	๒๐๓.๗๕	๑
๖	๓	๖๒.๐๐	๖๒.๐๐	๖๒.๐๐	๑
๗	๓	๒๙.๗๕	๒๙.๗๕	๒๙.๗๕	๑
๘	-	๐.๐๐	๐.๐๐	-	-
รวม	๕๗	๙๙๕.๐๐	๙๙๕.๐๐	๙๙๗.๐๐	

ที่มา: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

การใช้เมล็ดพันธุ์ดี

เลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวตรงตามพันธุ์ที่ระบุไว้(ตามฉลาก) เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่น่าเชื่อถือได้ สะอาด ปราศจากสิ่งเจือปน มีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูง มีความแข็งแรงสูง ต้านทานโรคและแมลงศัตรูพืช และเจริญเติบโตดี เหมาะกับสภาพดินฟ้าอากาศ

(๒) การเตรียมดิน

พืชที่เราจะปลูกจะเจริญเติบโตดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการเตรียมดิน การเตรียมดินที่ดี ต้องมีอาหารพืชอุดมสมบูรณ์เหมาะกับชนิดของพืชที่ปลูกจะทำให้พืชของเรางอกงาม แข็งแรงเติบโตเร็ว และให้ผลผลิตสูง แต่ถ้าเราเตรียมดินไม่ถูกต้อง ขาดการใส่ปุ๋ยหรืออาหารพืชที่เหมาะสม พืชจะเจริญเติบโตช้า แคระแกร็น และให้ผลผลิตต่ำ

การเตรียมดิน ก่อนการทํานาจะมีการเตรียมดินอยู่ ๓ ขั้นตอน

๑. การไถตะ เป็นการไถครั้งแรกตามแนวยาวของพื้นที่กระทงนา (กรณีทีแปลงนาเป็นกระทง ย่อยๆ หลายกระทงในหนึ่งแปลงนา) เมื่อไถตะจะช่วยพลิกหน้าดินชั้นล่างได้ขึ้นมาสัมผัสอากาศ ออกซิเจน และเป็นการตากดินเพื่อทำลายวัชพืช และโรคพืชบางชนิด การไถตะจะเริ่มทำเมื่อฝนตกครั้งแรกในปีฤดูกาลใหม่ หลังจากไถตะจะตากดินเอาไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์

๒. การไถแปร หลังจากทีตากดินเอาไว้พอสมควรแล้ว การไถแปรจะช่วยพลิกดินทีกลบไว้ขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อทำลายวัชพืชทีขึ้นใหม่ และเป็นการย่อยดินให้มึขนาดเล็กลง จำนวนครั้งของการไถแปรจึงขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณของวัชพืช ลักษณะดินและระดับน้ำในพื้นที่ ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนด้วย แต่โดยทั่วไปจะไถแปรเพียงครั้งเดียว

๓. การคราด เพื่อเอาเศษวัชพืชออกจากกระทงนา และย่อยดินให้มึขนาดเล็กลงอีก จนเหมาะแก่การเจริญเติบโตของข้าว ทั้งยังเป็นการปรับระดับพื้นที่ใหม่มีความสม่ำเสมอ เพื่อสะดวกในการควบคุมดูแลการให้น้ำ

(๓) การปลูกข้าว

การหว่านข้าววงอก (หว่านน้าตม) เป็นการหว่านเมล็ดข้าวที่ถูกเพาะให้รากงอกก่อนที่จะนำไปหว่านในที่ที่มีน้ำท่วมขัง เพราะหากไม่เพาะเมล็ดเสียก่อน เมื่อหว่านแล้วเมล็ดข้าวอาจเน่าเสียได้ การเพาะข้าวทอดกล้าทำโดยการเอาเมล็ดข้าวใส่กระบุง ไปแช่น้ำเพื่อให้เมล็ดที่มีน้ำหนักเบาหรือลีบลอยขึ้นมาแล้วคัดทิ้ง แล้วนำเมล็ดถ่วงลงในกระบุงที่มีหญ้าแห้งกรุไว้ หมั่นรดน้ำเรื่อยไป อย่าให้ข้าวแตกหน่อ แล้วนำไปหว่านในที่นาที่เตรียมดินไว้แล้ว

การทำนาดำ เป็นการปลูกข้าวโดยเพาะเมล็ดในหังอกและเจริญเติบโตในระยะหนึ่ง แล้วย้ายไปปลูกในอีกที่หนึ่ง สามารถควบคุมระดับน้ำและวัชพืชได้ การทำนาดำแบ่งได้เป็น ๒ ขั้นตอน คือ

๑.การตกกล้า โดยเพาะเมล็ดข้าวเปลือกให้มีรากงอกยาว ๓ – ๕ มิลลิเมตร นำไปหว่านในแปลงกล้า ช่วงระยะ ๗ วันแรก ต้องควบคุมน้ำไม่ให้ท่วมแปลงกล้า และถอนกล้าไปปักดำได้เมื่อมีอายุประมาณ ๒๐ – ๓๐ วัน

๒.การปักดำ ชาวนาจะนำกล้าที่ถอนแล้วไปปักดำในแปลงปักดำ ระยะห่างระหว่างกล้า แต่ละหลุมจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของดิน คือ ถ้าเป็นนาลุ่ม ปักดำระยะห่างน้อย เพราะข้าวจะแตกกอใหญ่ แต่ถ้าเป็นนาดอนปักดำค่อนข้างถี่ เพราะข้าวจะไม่ค่อยแตกกอ

(๔) ระบบการให้น้ำ

ก. การให้น้ำทางผิวดิน (Surface Irrigation)

การให้น้ำทางผิวดิน คือ การให้น้ำโดยการให้น้ำนั้นขังหรือไหลไปบนผิวดินและซึมลงไปในดินตรงจุดที่น้ำนั้นขังหรือไหลผ่าน ดังนั้นอาจถือว่าผิวดินเป็นทางน้ำ ทางน้ำนั้นมีหลายขนาดแตกต่างกันไป และเมื่อพิจารณาตามลักษณะของทางน้ำแล้วสามารถแบ่งการให้น้ำทางผิวดินได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ แบบให้น้ำท่วมเป็นผืน และแบบให้น้ำท่วมในร่องคู

ข. การให้น้ำทางใต้ดิน (Subsurface Irrigation)

การให้น้ำทางใต้ดิน คือ การให้น้ำแก่พืชโดยการยกระดับน้ำใต้ดินขึ้นมาให้สูงพอที่น้ำจะไหลซึมขึ้นมาสู่ระดับเขตรากได้ วิธีการเพิ่มระดับใต้ดินอาจทำได้ ๒ แบบ คือ โดยการให้น้ำในคู และการให้น้ำไหลเข้าในท่อซึ่งฝังไว้ในดิน แต่ที่นิยมกัน คือ วิธีการให้น้ำในคู คาดกล่าวจะขุดขึ้นตามเส้นขอบเนินโดยให้ระยะห่างระหว่างคูไม่ห่างกันมากนัก เพื่อที่เวลาน้ำจะไหลซึมเข้าไปในดินและระบายออกได้อย่างรวดเร็วเมื่อสิ้นสุดการให้น้ำคูนี้จะเชื่อมต่อกับคูส่งน้ำที่ซึ่งมีอาคารชลประทานคอยควบคุมระดับน้ำในคูทั้งสองให้อยู่ในระดับที่ต้องการ

(๕) การดูแลรักษา

เราต้องรู้จักดูแลรักษาพืชที่ปลูก พืชของเราจึงจะเจริญเติบโตงอกงามดี ซึ่งมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

ก. รดน้ำทุกวัน พืชต้องการน้ำในการเจริญเติบโต ถ้าขาดน้ำหลาย ๆ วัน พืชจะเหี่ยวเฉาจะตายได้ แต่ก็ไม่ควรรดน้ำมากเกินไปเพราะจะทำให้รากของพืชเน่า ทำให้พืชตายได้เช่นกัน

ข. ใส่ปุ๋ย พืชต้องการธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน เราสามารถเพิ่มธาตุอาหารในดินได้ด้วยการใส่ปุ๋ย เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด

ค. พรวนดิน ดินที่มีความร่วนซุยจะระบายน้ำและอากาศได้ดี ทำให้รากพืชดูดน้ำและแร่ธาตุมาใช้ได้ง่าย จึงควรพรวนดินบริเวณที่ปลูกพืชอยู่เสมอ

ง. กำจัดวัชพืชและศัตรูพืช วัชพืชและศัตรูพืชทำให้ต้นพืชที่เราปลูกเติบโตช้า เพราะวัชพืช เช่น หญ้า จะแย่งที่อยู่และอาหารของต้นพืชส่วนศัตรูพืช เช่น หนอน แมลง จะกัดกินใบพืช ทำให้ใบแห้ง มีรู เราจึงควรถอนหญ้าหรือดักยุงอยู่เสมอ และควรจับแมลงที่เป็นศัตรูพืชทิ้ง

(๖) การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ย เป็นปัจจัยสำคัญในการทำนา การตรวจวิเคราะห์ดินในแปลงนาก่อนปลูก โดยเก็บตัวอย่างดินตามหลักการส่งไปตรวจวิเคราะห์เพื่อจะได้รู้ว่าสภาพดินในพื้นที่แปลงปลูกมีธาตุอาหาร ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม (N P K) มากน้อยแค่ไหน มีความเป็นกรดต่างในระดับใด แล้วนำผลการตรวจวิเคราะห์ดินมากำหนดสูตรปุ๋ยที่จะใช้ จะช่วยให้เกษตรกรสามารถเลือกใช้ปุ๋ย ให้ตรงกับสภาพดิน ในอัตราส่วนและระยะเวลาที่เหมาะสมจะช่วยให้พืช โดยเฉพาะ “ข้าว” ที่ต้องการใช้ปุ๋ยในปริมาณค่อนข้างสูง สามารถเติบโตได้ดี

ระยะการเจริญเติบโต ของต้นข้าวในแต่ละช่วง มีความต้องการอาหารแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ระยะข้าวงอก ถึงระยะกล้า ต้นข้าวจะใช้อาหารที่สะสมในเมล็ดตั้งแต่ข้าวเริ่มงอก จนถึงต้นกล้า

อายุ ๑๔ - ๒๐ วัน

ระยะกล้า ต้นข้าวเริ่มดูดธาตุอาหารผ่านราก ต้องบำรุงด้วยปุ๋ยที่มีธาตุอาหารไนโตรเจน (N)

ฟอสฟอรัส (P) โพแทสเซียม (K)

ระยะแตกกอ หลังข้าวตั้งตัว ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจน (N) อีกครั้ง เพื่อให้ข้าวแตกหน่อใหม่แข็งแรง

ระยะข้าวสร้างรวงอ่อน (กำเนิดช่อดอก) ก่อนเก็บเกี่ยวข้าว ๒ เดือน ต้องบำรุงด้วยปุ๋ยไนโตรเจน (N) เพื่อสร้างรวงให้สมบูรณ์แข็งแรง มีจำนวนเมล็ดต่อรวงมาก

ระยะข้าวตั้งท้อง บำรุงด้วยปุ๋ยไนโตรเจน (N) เพื่อช่วยการเจริญเติบโตของรวง

ระยะข้าวออกดอก ช่วงนี้ข้าวต้องมีน้ำอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ต้นข้าวสร้างเมล็ดให้เต็ม ระยะนี้ข้าวจะดึงอาหารที่สะสมอยู่ที่ใบแก่(ส่วนล่าง) มาใช้

ระยะพลับพลึง เป็นระยะ ข้าวสุกแก่เต็มที่ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ หากเกษตรกรใส่ปุ๋ยข้าวได้ตรงกับช่วงเวลาที่พืชต้องการ จะช่วยลดต้นทุนและได้ผลผลิตสูง เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิตได้อย่างยั่งยืน

การใส่ปุ๋ย ของเกษตรกรตำบลตะเคียน จะใส่ปุ๋ยจำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อข้าวมีอายุประมาณ ๒๐-๒๕ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๕-๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ ผสม สูตร ๑๖-๑๖-๘ อัตรา ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ (แนะนำให้ ผสมธาตุอาหารเสริมแมกนีเซียม อัตรา ๗-๑๐ กิโลกรัมต่อไร่)

ครั้งที่ ๒ เมื่อข้าวมีอายุประมาณ ๔๕-๕๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๘ อัตรา ๒๐-๓๐ กิโลกรัมต่อไร่

(๗) การเก็บเกี่ยวข้าว

การเก็บเกี่ยวโดยกำหนดวันเก็บเกี่ยว เมื่อข้าวเริ่มออกดอก หมั่นเดินสำรวจแปลงนา ถ้าข้าวทั้งแปลงออกดอกประมาณ ๘๐% ถือเป็นวันออกดอก นับจากวันออกดอกไปอีก ๒๘-๓๐ วัน เป็นกำหนดวันเก็บเกี่ยวข้าวที่เหมาะสม ระบายน้ำออกจากแปลง ก่อนถึงกำหนดเก็บเกี่ยว ๗-๑๐ วัน ควรระบายน้ำออกจากแปลงนา เพื่อให้ข้าวสุกแก่สม่ำเสมอ แปลงนาแห้งสะดวกในการเก็บเกี่ยวด้วยคนหรือเครื่องเกี่ยวข้าวไม่สกปรกและเปียกน้ำ

เก็บเกี่ยวข้าว เมื่อถึงระยะสุกแก่เหมาะสมคือ ๒๘-๓๐ วันหลังออกดอก ให้ทำการเก็บเกี่ยว ความชื้นเมล็ดไม่ควรต่ำกว่า ๒๐% การเก็บเกี่ยวข้าวก่อนหรือหลังจากระยะนี้จะทำให้ข้าวสูญเสียน้ำหนักและคุณภาพมากยิ่งขึ้น

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ก. รถบรรทุกต้องสะอาด และเหมาะสมกับปริมาณผลผลิต

ข. ไม่ควรเป็นรถที่ใช้บรรทุกดิน สัตว์ มูลสัตว์ ปุ๋ยเคมี หรือสารป้องกัน กำจัดศัตรูพืช

เพราะอาจมีการปนเปื้อน ยกเว้นจะทำความสะอาดอย่าง เหมาะสม ก่อนนำมาบรรทุก

ค. กรณีมีการขนส่งผลผลิตในช่วงฤดูฝน ต้องมีผ้าใบคลุม เพื่อป้องกันผลผลิตได้รับความเสียหาย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าว

การป้องกันโรคและแมลง หากกระทำในเชิงเดี่ยวเดียว ๆ มักจะไม่สามารถป้องกันหรือกำจัดได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ พืชที่ถูกโรคหรือแมลงเข้าทำลายเสียหายแล้ว ก็ไม่มียาหรือวิธีการใดทำให้ส่วนที่เสียหายไปแล้วกลับคืนมาได้ดังเดิม ดังนั้นการป้องกันก่อนถูกเข้าทำลายจึงเป็นวิธีการที่ เหมาะสมที่สุด เพื่อลดความเสียหาย แต่จะใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งย่อมไม่ได้ผลดีตามที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการผสมผสานหลายๆ รูปแบบเข้ามาจัดการ ทั้งนี้เกษตรกรจะต้องเข้าใจและรู้ถึงศัตรูของพืชที่เพาะปลูกว่า มีโรคและแมลงชนิดใดเข้าทำลายบ้าง ช่วงเวลาใดระยะการเจริญเติบโตช่วงใด

การป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืชแบบผสมผสาน เช่น

ก. เขตกรรม หมายถึง การปรับปรุงดิน น้ำ อากาศ แสงแดด สภาพแวดล้อม ให้มีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช การบำรุงให้พืชมีความสมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้พืชมีความแข็งแรงทนทานต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชได้

ข. ตัวทำ-ตัวเบียน หมายถึง แมลงหรือสัตว์ตามธรรมชาติ ที่ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยการกินไข่หรือตัวอ่อนหรือแมลงที่เป็นศัตรูพืช เป็นอาหาร

ค. ชีววิธี หมายถึง การใช้จุลินทรีย์ที่เป็นเชื้อโรคของศัตรูพืชเข้าทำลายศัตรูพืช

ง. กำจัดเชื้อโรคปนเปื้อน หมายถึง การแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำเกลือเจือจาง นาน ๖-๑๒ ชม. เพื่อกำจัดโรคที่มากับเมล็ดพันธุ์

จ. พันธุ์ต้านทาน หมายถึง การใช้เมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์ที่มีภูมิต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืชบางชนิดได้

ฉ. การอนุรักษ์แมลงธรรมชาติ หมายถึง การปล่อยให้หญ้าวัชพืชรหรือพืชอื่นๆไว้ในสวนจนดกรก และงดใช้สารเคมีบริเวณนั้นอย่างเด็ดขาด เพื่อปล่อยให้แมลงธรรมชาติที่เป็นศัตรูของแมลงศัตรูพืชได้อยู่อาศัย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี				←	→		←	→				
					△			▽				
ข้าวนาปรัง	↔			←	→						←	→
			▽									△

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒.๑๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในตำบลบ้านแค อำเภอดักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร , พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านแค มีต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ๒๕๖๗/๖๘ เฉลี่ย ๕,๘๔๐ บาท/ไร่ โดยพื้นที่ในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทาน มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๕,๘๔๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๗/๖๘ ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดนครศรีอยุธยา

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	ไถแสง	ไม่ไถแสง	ไถแสง	ไม่ไถแสง		
ค่าเตรียมดิน		๔๕๐		๔๕๐		
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตรา ๒๕ กก./ไร่, ราคา ๒๐ บ./กก.)		๕๐๐		๕๐๐		
ค่าจ้างหว่านข้าว		๗๐		๗๐		
ค่าสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)		๒๔๐		๒๔๐		
ค่าจ้างฉีดสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)		๑๔๐		๑๔๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ (สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่)		๕๔๐		๕๔๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ (สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่)		๕๐๐		๕๐๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๓		-		-		
ค่าจ้างใส่ปุ๋ยเคมี		๑๔๐		๑๔๐		
ค่าปุ๋ยอินทรีย์		-		-		
ค่าปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก		-		-		
ค่าจ้างใส่ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก (จำนวน.....ครั้งๆ ละ.....บาท)		-		-		
ค่าสารบำรุงต่าง ๆ เช่น ฮอโมน น้ำหมัก ฯลฯ		-		-		
ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่าง ๆ (ใส่พร้อมฉีดพ่นสารเคมี)		-		-		
ค่าสารเคมีป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช		๘๒๐		๘๒๐		
ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช		๑๔๐		๑๔๐		
ค่าสารชีวภัณฑ์/น้ำหมัก ป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช		-		-		
ค่าจ้างฉีดสารชีวภัณฑ์/น้ำหมัก ป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช (จำนวน.....ครั้งๆ ละ.....บาท)		-		-		
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ตลอดฤดูกาลผลิต)		๖๕๐		๖๕๐		
ค่าเก็บเกี่ยว		๔๕๐		๔๕๐		
ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี		๒๐๐		๒๐๐		
ค่าเช่านา (ต่อรอบการผลิต)		๑,๐๐๐		๑,๐๐๐		
รวมต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)		๕,๘๔๐		๕,๘๔๐		
ผลผลิต (กก./ไร่)		๘๐๐		๘๐๐		
ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)		๑๐		๑๐		
รายได้ (บาท/ไร่)		๘,๐๐๐		๘,๐๐๐		
กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)		๒,๑๖๐		๒,๑๖๐		

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

วิธีการตลาดข้าวของอำเภอผักไห่ ส่วนใหญ่เป็นการรับซื้อข้าวเปลือก เพื่อนำเข้าอุตสาหกรรมการผลิตข้าว การสีข้าว การตลาดข้าว และอุตสาหกรรมที่ใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบ

ภาพที่ ๒.๑๓ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลบ้านแค จะนำผลผลิตข้าวไปจำหน่ายในอำเภอผักไห่และอำเภอใกล้เคียง โดยมีแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว รวม ๓ แห่ง ดังนี้

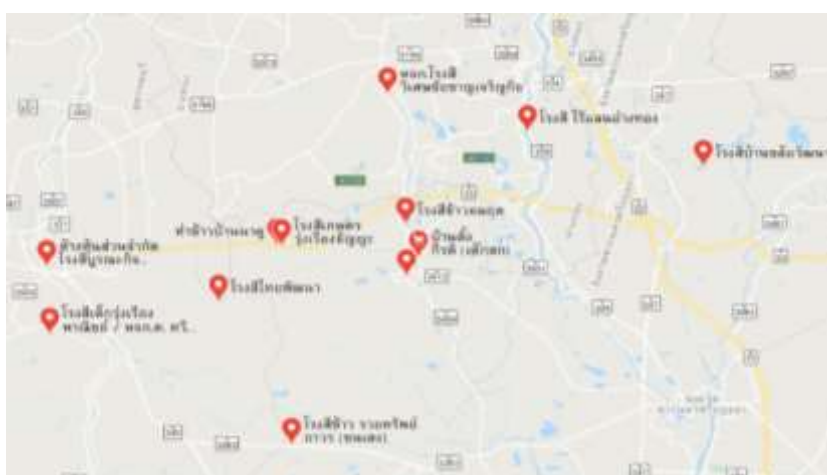
๑. โรงสีเกษตรรุ่งเรืองธัญญา ตำบลนาคู

๒. ท่าข้าวตำบลนาคู อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจ ตำบลท่าช้าง อำเภอวิเศษชัยชาญ

จังหวัดอ่างทอง

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๑๔ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <https://www.google.co.th/search?sxsrf=ALeKkomoWKyigluGmXQGvocmOcteGtw๙ag>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านแค มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตที่มีความโดดเด่น ดังนี้

(๑) การลดการใช้สารเคมี

(๒) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

(๓) การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายกิตติภพ เพ็งคำสุคันโธ	๒	บ้านแค	ผักไห่	๒๕๖๕	ทำนา

ที่มา : ฐานข้อมูลองค์กรเกษตรกร <http://ffgdev.doe.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า : มะม่วง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

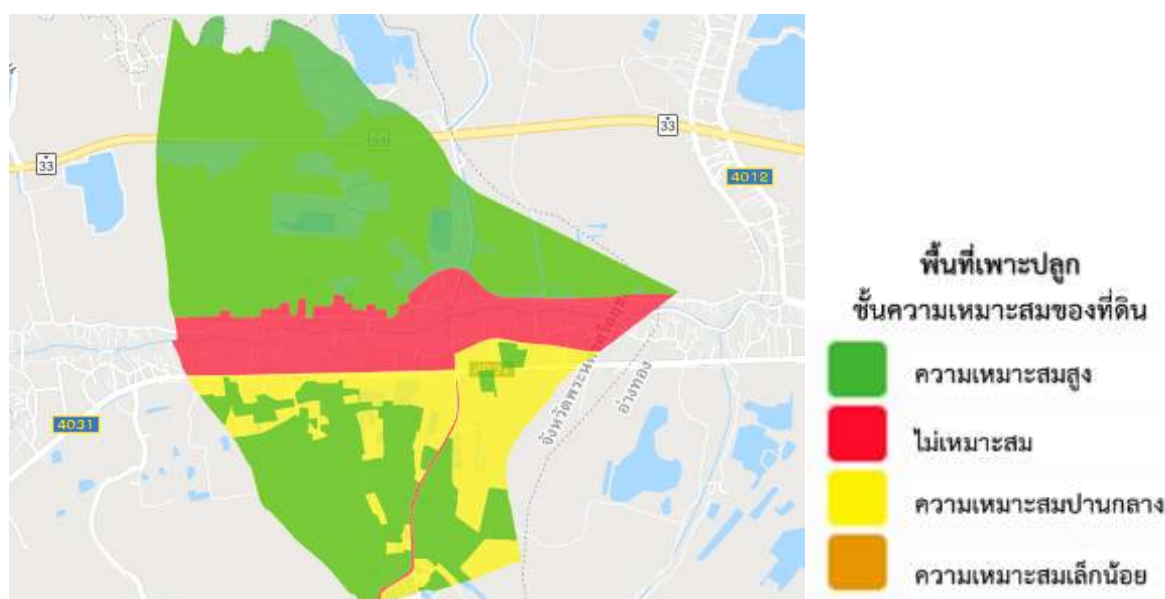
ตำบลบ้านแค มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะม่วง ทั้งหมด จำนวน ๔,๑๑๔.๒๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๘๐๑.๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๐๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๑๔.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๙๘.๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๖

ตารางที่ ๒.๑๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะม่วง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านแค	๒,๘๐๑.๒๙	๖๑๔.๙๐	๐.๐๐	๖๙๘.๐๒	๔,๑๑๔.๒๔

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมและการใช้ที่ดินสำหรับการปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๑๕ แสดงเขตความเหมาะสมและการใช้ที่ดินสำหรับการปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) พื้นที่ปลูกมะม่วง

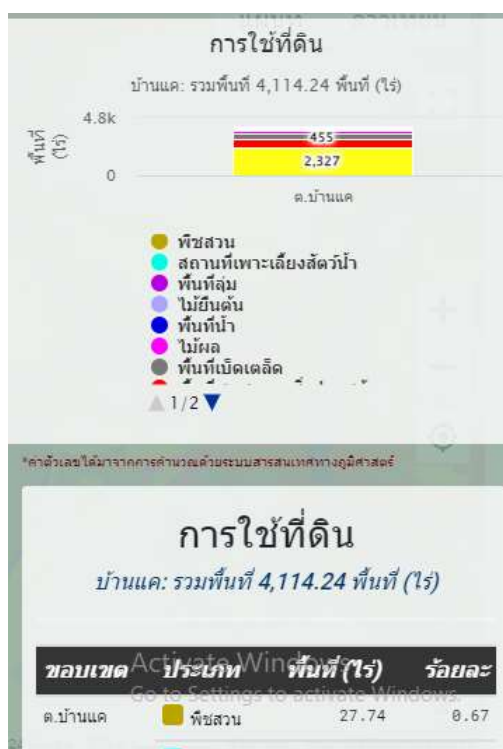
ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกมะม่วงจำนวน ๒๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๑๐ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๒ จำนวน ๗ ไร่ และหมู่ที่ ๖ จำนวน ๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกมะม่วง (ไร่)
๑	๑	๑๐.๐๐
๒	๒	๗.๐๐
๓	๓	๐.๐๐
๔	๔	๐.๐๐
๕	๕	๓.๐๐
๖	๖	๔.๐๐
๗	๗	๒.๐๐
๘	๘	๐.๐๐
	รวม	๒๖.๐๐

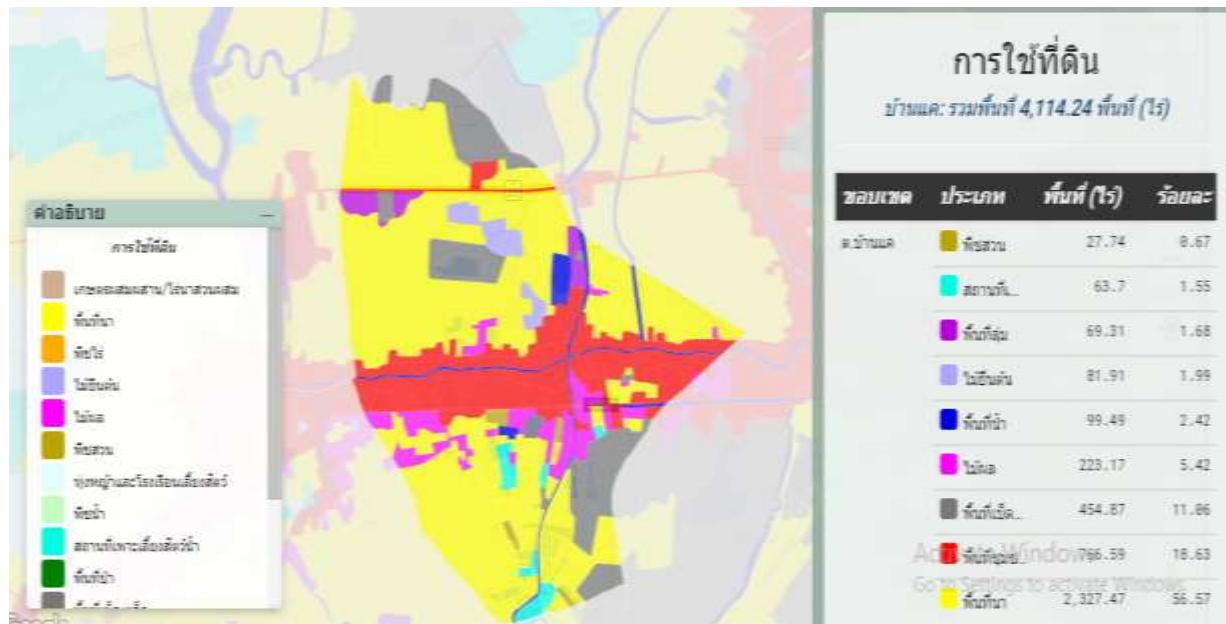
ที่มา: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๑๖ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (การใช้ประโยชน์ที่ดิน), พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแค อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกมะม่วง จำนวน ๒๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๑๐ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๒ จำนวน ๗ ไร่ และหมู่ที่ ๖ จำนวน ๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๑๘ แสดงปริมาณการปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอฟักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๒	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑
๒	๖	๗.๐๐	๗.๐๐	๗.๐๐	๑
๓	-	-	-	-	-
๔	-	-	-	-	-
๕	๔	๓.๐๐	๓.๐๐	๓.๐๐	๑
๖	๕	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๑
๗	๒	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๑
๘	-	-	-	-	-
รวม	๒๙	๒๖.๐๐	๒๖.๐๐	๒๖.๐๐	

ที่มา: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

การเลือกใช้พันธุ์ดี จะต้องเป็นกิ่งพันธุ์แท้ตรงตามพันธุ์ที่เราต้องการ ปัญหาเรื่องการซื้อมะม่วงพันธุ์หนึ่งแล้วได้อีกพันธุ์หนึ่งไปแทนเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะกิ่งพันธุ์ที่ออกมาขายกันใหม่ๆ ราคาแพงๆ หากซื้อไปแล้วเป็นพันธุ์ปลอมนอกจากจะเสียเงินเสียเวลาแล้วยังเข้าใจไปอีก ก่อนซื้อจะต้องซื้อจากแหล่งที่เชื่อถือได้

(๒) การเตรียมดิน

การเตรียมพื้นที่ปลูก “พื้นที่ดอน” การปลูกมะม่วงในพื้นที่ดอนจะต้องปรับพื้นที่ให้ค่อนข้างเรียบเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน เก็บเศษไม้และก้อนหินออกให้หมด จากนั้นให้ไถดินตากไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์

การวัดระยะปลูก ก่อนอื่นจะต้องดูสภาพพื้นที่เป็นหลัก นักวิชาการหลายท่านต่างแนะนำให้วัดระยะแถวในแนวเหนือ-ใต้ หรือปลูกมะม่วงแบบขวางตะวันเพื่อให้ต้นมะม่วงได้รับแสงแดดอย่างทั่วถึงทุกต้น แต่บางครั้งสภาพพื้นที่ของเราไม่อำนวยก็สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ได้

(๒) การปลูก

การเตรียมหลุมปลูก หากเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ แนะนำให้ใช้เครื่องเจาะหลุมช่วย จะเป็นการประหยัดเวลาและช่วยประหยัดค่าแรงงานไปได้มาก เครื่องเจาะที่นิยมใช้โดยทั่วไป จะมีขนาดหลุมกว้าง ๕๐-๗๕ เซนติเมตร เจาะลึกลงไปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร แต่หากเป็นการปลูกไว้ตามสวนหลังบ้าน แบบบ้านละ ๑-๒ ต้น ให้ใช้จอบขุดหลุมกว้าง, ยาวและลึก ๕๐ เซนติเมตร ก็พอ หลังขุดหลุมเสร็จให้หาปุ๋ยคอกเก่ามาผสมกับดินที่ขุดขึ้นมา ต้นละ ๑-๒ บุงก็ พยายามใช้จอบผสมคลุกเคล้าดินกับปุ๋ยคอกให้เข้ากันดี เพราะหากผสมไม่ดีอาจมีปัญหาทำให้มะม่วงที่ปลูกใหม่ตายเพราะปุ๋ยคอกได้

ระยะปลูกที่เหมาะสมโดยทั่วไปแล้ว จะใช้ระยะระหว่างต้น ๖ เมตร และระหว่างแถว ๖ เมตร พื้นที่ ๑ ไร่ปลูกได้ ๔๕ ต้น แต่อาจมีเกษตรกรบางรายปรับระยะปลูกใหม่ให้ชิดกว่าเดิม เป็นระหว่างต้น ๕ เมตร และระหว่างแถว ๖ เมตร พื้นที่ ๑ ไร่ ปลูกได้ประมาณ ๕๒ ต้น ได้จำนวนต้นมะม่วงเพิ่มจากเดิม ๗ ต้น ต่อไร่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่น้อย แต่การปลูกแบบนี้ชาวสวนจะต้องควบคุมทรงต้นให้ดี

(๔) ระบบการให้น้ำ

๑. เมื่อเก็บเกี่ยวผลเสร็จแล้ว ควรจะใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ และทุกครั้งที่ใส่ปุ๋ยต้องรดน้ำถ้าฝนไม่ตกหรือดินไม่มีความชื้นพอ และควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอกับมะม่วงในช่วงต้องการเร่งการเจริญเติบโตทางลำต้น กิ่งและใบ โดยให้น้ำตั้งแต่เก็บเกี่ยวผลเสร็จไปจนถึงเดือนกันยายน

๒. มะม่วงก่อนออกดอก ต้องไม่ให้น้ำเพราะมะม่วงต้องการพักตัวหรือหยุดการเจริญเติบโตทางลำต้น กิ่งและใบเพื่อสะสมอาหารเตรียมแทงช่อดอก ดังนั้นช่วงอดน้ำให้กับต้นมะม่วงเป็นเวลา ๑ เดือน (ต.ค.-ต้นพ.ย.) และอาจใช้วิธีรมควันโดยสุ่มไฟให้ควันร้อนไล่ความชื้นในดิน หรือวิธีควั่นตามกิ่งไม่ให้น้ำไปถึงยอด

๓. เมื่อมะม่วงเริ่มออกดอกและดอกเริ่มบาน เริ่มให้น้ำโดยให้ทีละน้อยพอน้ำดินเปียก โดยใช้ไม้ฉีดยาล้างช่อดอกก็ได้จนกว่าผสมเกสรติดเป็นผลอ่อนเล็ก ๆ จึงค่อยเพิ่มการให้น้ำขึ้นทีละน้อยแต่ยังไม่ต้องมาก หลังจากนั้น ๔๗ วัน ผลมะม่วงได้วัยขนาดชบเผาะ (นับจากวันที่ดอกบาน) ต้นมะม่วงต้องการน้ำมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างสม่ำเสมอจนกว่าผลมะม่วงอายุได้ ๗๐ วัน นับแต่ดอกบานให้ลดปริมาณการให้น้ำลงทีละน้อย จนกว่าผลอายุ ๙๐ วัน หลังจากดอกบาน (ระยะเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๐๐-๑๑๕ วัน)

(๕) การดูแลรักษา

การให้น้ำหลังจากการปลูกใหม่ๆ ถ้าฝนไม่ตก ควรรดน้ำให้ทุกวัน และค่อยๆ ห่างขึ้นเป็น ๓ - ๔ วันต่อครั้ง จนกว่าต้นมะม่วงจะตั้งตัวได้ การให้น้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการปลูกมะม่วง เพื่อให้ผลได้อย่างเต็มที่ การให้น้ำอย่างเพียงพอตามที่ต้นมะม่วงต้องการ จะช่วยให้ต้นมะม่วงเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ ไม่ชะงักการเจริญเติบโต ทำให้ได้ผลเร็วขึ้น การปลูกมะม่วงในที่ที่น้ำไม่อุดมสมบูรณ์ ควรจะกะเวลาปลูกให้ดี ให้ต้นกล้ามะม่วงได้รับน้ำฝนนานที่สุด เพื่อต้นจะได้ตั้งตัวได้ก่อนที่จะถึงฤดูแล้ง หรือการปลูกต้นกล้วยก่อน แล้วจึงจะปลูกมะม่วงตามลงไป ดังที่ได้กล่าวถึงแล้ว ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยประหยัดการให้น้ำได้มาก

การกำจัดวัชพืชต้องทำอยู่เสมอ เพราะวัชพืชต่างๆ จะคอยแย่งน้ำและอาหารจากต้นมะม่วง และการปล่อยให้แปลงปลูกกรูกร้าง จะกลายเป็นที่อยู่อาศัยของโรคแมลงต่างๆ ที่จะทำลายต้นมะม่วงอีกด้วย การกำจัดวัชพืชทำได้หลายวิธี เช่น การถางด้วยจอบ การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชแซม การใช้สารเคมี และการคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดินต่างๆ เป็นต้น การจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับความสะดวกและเหมาะสมของแต่ละราย เช่น ถ้ามีแรงงานเพียงพอควรปลูกพืชแซม แล้วเก็บเกี่ยวผลผลิตไปเรื่อย ๆ หรือใช้วิธีไถพรวนดินกำจัดหญ้าอยู่เสมอ แต่ถ้ามีแรงงานพอ ควรใช้วิธีปลูกพืชคลุมดิน เพราะพืชคลุมดินปลูกครั้งเดียวสามารถอยู่ได้หลายปี

(๖) การใส่ปุ๋ย

จำนวนปุ๋ยที่ใส่ ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ทำให้ดินโปร่ง เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน จำนวนที่ใส่ไม่จำกัด ถ้าดินทรายจัดก็ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ให้มากหน่อย สำหรับปุ๋ยวิทยาศาสตร์ สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ นั้น จำนวนปุ๋ยที่ใส่ขึ้นอยู่กับว่า ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากน้อยเพียงใด แต่มีหลักคิดอย่างคร่าวๆ ได้ดังนี้คือ จำนวนกิโลกรัมของปุ๋ยที่ใส่ต่อต้นต่อปี เท่ากับครึ่งหนึ่งของอายุของต้นมะม่วง เช่น มะม่วงอายุ ๒ ปีใส่ ๑ กิโลกรัม อายุ ๓ ปีใส่ ๑.๕ กิโลกรัม อายุ ๔ ปี ใส่ ๒ กิโลกรัม เรื่อยไป จนถึงมะม่วงอายุ ๑๐ ปีใส่ ๕ กิโลกรัม หลังจากมะม่วงอายุ ๑๐ ปีขึ้นไปแล้วไม่ยึดหลักดังกล่าวนี้ แต่ดูจากผลผลิตมะม่วงแต่ละปี ถ้าปีที่แล้วให้ผลมากก็จำเป็นต้องเพิ่มปริมาณปุ๋ยให้มากขึ้นตามส่วน และยังขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของดินด้วย

วิธีใส่ปุ๋ย เมื่อต้นยังเล็กอยู่ ควรใช้วิธีขุดพรวนดินต้น ๆ รอบๆ ต้น ในรัศมีทรงพุ่ม แบ่งจำนวนปุ๋ยที่จะใส่ออกเป็น ๔ ส่วน ใส่ปุ๋ยบริเวณรอบๆ ทรงพุ่มตรงบริเวณที่พรวน ประมาณ ๓ ส่วน อีก ๑ ส่วนโรยบนพื้นดินภายในทรงพุ่ม แต่ควรระวังอย่าใส่ปุ๋ยให้ชิดกับโคนต้น เพราะปุ๋ยจะทำให้เปลือกของลำต้นเน่า และจะทำให้มะม่วงตายได้ จากนั้นจึงรดน้ำให้ชุ่ม ส่วนในต้นที่โตแล้ว อาจใช้วิธีขุดเป็นรางดินรอบต้นภายในรัศมีของทรงพุ่ม ขุดรางดินลึกประมาณ ๖ นิ้ว ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักลงไปเป็นราง ตามด้วยปุ๋ยวิทยาศาสตร์ แล้วกลบดิน รดน้ำให้ชุ่ม ส่วนภายในบริเวณทรงพุ่มให้ขุดพรวนเพียงเล็กน้อย แล้วหว่านปุ๋ยเช่นเดียวกัน เหตุผลที่ใส่ปุ๋ยรอบบริเวณรัศมีทรงพุ่ม เพราะรากที่หาอาหารได้แก่รากฝอย จะอยู่มากในบริเวณรัศมีทรงพุ่ม หลังจากใส่ปุ๋ยแล้วควรรดน้ำตาม

(๗) การเก็บเกี่ยว

การเก็บผลมะม่วงเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง ต้องเก็บให้ถูกต้อง เพื่อให้ผลมะม่วงที่ได้มีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด ไม่อ่อนเกินไป หรือปล่อยให้จนสุกงอมเกินไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพันธุ์ของมะม่วง และความใกล้เคียงของตลาด เป็นสำคัญ

ผลมะม่วง ข้อสังเกตง่ายๆ ว่ามะม่วงจะแก่เมื่อใดนั้น สิ่งที่น่าสังเกต ๒ ประการคือ แก้มผลทั้ง ๒ ข้างพองโตเต็มที่ สีผิวเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีขาวจาง สังเกตจากผิวของผลมะม่วงมีสีขาวนวล หรือไขปกคลุมผล

เก็บตัวอย่างผลมะม่วงมา ๒-๓ ผล เพื่อทดสอบ โดยนำมะม่วงมาแช่น้ำดู หากผลมะม่วงจมน้ำแสดงว่าแก่จัด ถาลอยแสดงว่ายังอ่อนอยู่พอเก็บได้ และเวลาเก็บต้องอย่าให้ชา มิฉะนั้นจะเน่าและเสียได้ง่ายเวลามะม่วงสุก

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ตารางการปฏิบัติดูแลรักษามะม่วงระยะหลังเก็บเกี่ยว

มะม่วงปลุกสภาพยกทรง	มะม่วงปลุกสภาพไร่
๑. ระยะหลังการเก็บเกี่ยว * การตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืช, ทำความสะอาดแปลง * ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑ ๒. ระยะแตกใบอ่อน * ดูแลโรคและแมลง เช่น เพลี้ยไฟ เพลี้ยจักจั่น แมลงด้วงทอง ด้วงกรีดใบ แมลงนูน เพลี้ยจักจั่นฝอย ๓. ระยะใบเพสลาด * ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ * ดูแลป้องกันกำจัดโรคแมลง ๔. ระยะใบแก่ * ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๓ * ดูแลป้องกันกำจัดโรคแมลง ๕. ระยะดอก * ให้น้ำ + ปุ๋ยทางใบ * ดูแลป้องกันกำจัดโรคแมลง เช่น แอนแทรคโนส , ราแป้ง, เพลี้ยจักจั่น, เพลี้ยไฟ ๖. ระยะติดผล * ให้น้ำทางใบในระยะผลอ่อน * ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๔ * ดูแลป้องกันกำจัดโรคแมลง เช่น แมลงวันทอง โรคราแป้ง และโรคแอนแทรคโนส ๗. ระยะเก็บเกี่ยว * ป้องกันโรคแอนแทรคโนส	๑ ระยะหลังเก็บเกี่ยว * ตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืช ทำความสะอาดแปลง ใส่ปุ๋ย ๒. ระยะแตกใบอ่อน * ดูแลป้องกันกำจัดแมลงค่อมทอง แมลงนูน เพลี้ยไฟ เพลี้ยจักจั่น ๓. ระยะดอก * ให้น้ำ + ปุ๋ยทางใบ * ดูแลป้องกันกำจัดโรคแมลง เช่น ราแป้ง แอนแทรคโนส เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ * ป้องกันกำจัดโรคและแมลง เช่น หนอนอเมริกันช่อดอก ๔. ระยะติดผล * ดูแลป้องกันกำจัดโรคและแมลง เช่น แมลงค่อมทอง โรคแอนแทรคโนส

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

โรคแมลงศัตรูและการป้องกันกำจัด

การพ่นยา กล้ามะม่วงที่ใช้สำหรับเพาะทำต้นตอ อาจมีเชื้อราและเพลี้ยทำลายยอดอ่อน รวมทั้งแมลงกัดกินใบอ่อนที่โผล่ขึ้นมา จึงจำเป็นต้องพ่นสารเคมีฆ่าเชื้อราและเพลี้ยกันไว้ สารเคมีที่ใช้กันแพร่หลาย ได้แก่ คูปราวิท ป้องกันเชื้อรา และเซฟวิน ป้องกันแมลงกัดกินใบ รวมทั้งพาราไรออน หรือมาลาไรออน กันเพลี้ยหรือแมลงดูดน้ำเลี้ยง

สำหรับมะม่วงต้นใหญ่ ศัตรูที่สำคัญ ได้แก่

๑. แมลงศัตรูพืช

เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (Mango hopper: *Idiocerus* spp) จะเข้าทำลายมะม่วงตั้งแต่เริ่มออกดอก โดยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากดอกและช่อดอก ทำให้ดอกร่วงหล่น ถ้าดูดน้ำเลี้ยงที่ผลอ่อนก็จะทำให้ผล

อ่อนร่วงหล่น มะม่วงไม่ค่อยติดผล เพลี้ยจักจั่นมะม่วงยังถ่ายทอดที่มีลักษณะเป็นน้ำหวานออกมาติดอยู่ตามใบ เป็นอาหารของราดำ ทำให้ราดำระบาดจับอยู่ตามใบมะม่วง ทำให้ใบมะม่วงสังเคราะห์อาหารได้น้อยลง

การป้องกันและกำจัด ให้พ่นสารเคมี เช่น เซฟวินทุก ๗ วัน โดยเริ่มต้นเมื่อมะม่วงเริ่มแตกช่อดอก แต่งเว้นการพ่นสารเคมีเมื่อดอกมะม่วงกำลังบาน และเมื่อเห็นว่ามะม่วงติดผลดีแล้ว

นอกจากวิธีที่กล่าวแล้ว ยังอาจไล่ให้เพลี้ยจักจั่นหนีไปได้ โดยการสุมควันที่โคนต้นมะม่วงให้มีควันมากๆ ส่วนการกำจัดโดยใช้ยาฆ่าแมลงนั้น ให้ทำก่อนที่จะระบาดมาก หรือทำในระยะที่ยังเป็นตัวอ่อน จะสามารถกำจัดได้ง่าย ถ้าปล่อยไว้นานเป็นตัวแก่จะมีปีกบินหนีไปยังต้นอื่น เมื่อคนเดินเข้าไปใกล้ หรือเมื่อพ่นยาฆ่าแมลง ซึ่งจะทำให้การกำจัดไม่ค่อยได้ผล

เพลี้ยไฟ นอกจากเพลี้ยจักจั่นมะม่วงแล้ว ในระยะที่มะม่วงออกดอกนี้ อาจมีเพลี้ยไฟเข้าทำลายช่อดอกด้วย โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงที่ดอก ทำให้ดอกร่วง เช่นกัน เพลี้ยไฟทำลายพืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ช่อดอกมะม่วง ทำให้เป็นแผลจุดสีดำ ถ้าระบาดรุนแรงผลมะม่วงจะเป็นสีดำเกือบทั้งหมด ถ้าเป็นระยะดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วง ไม่ติดผลหรือติดผลน้อย ซึ่งจะระบาดเมื่ออากาศร้อนและแห้งแล้ง อย่างไรก็ตามมีการพบเห็นเพลี้ยไฟหลังจากฝนตกบ้าง

การป้องกันและกำจัด ถ้าพบไม่มากให้ตัดทำลาย เผาทิ้ง ถ้าพบมากควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงพ่น Cyhalothrin หรือ โมโนโครโทฟอส หรือคาร์บาริล ฉีดพ่นอย่างน้อย ๒ ครั้งเมื่อเริ่มแทงช่อดอก และช่วงมะม่วงติดผลขนาด ๐.๕-๑ ซม. หรือเท่ามะเขือพวง

หนอนเจาะลำต้น เป็นหนอนของด้วงปีกแข็ง หนวดยาว ตัวสีน้ำตาล โดยตัวแม่วางไข่ตามรอยแตกของเปลือกต้นมะม่วง แล้วตัวหนอนจะกัดกินเนื้อไม้เข้าไปในต้นหรือกิ่ง และจะสร้างขุยปิดรูที่มันเจาะเข้าไป ถ้าระบาดมากๆ ต้นหรือกิ่งจะตายได้

การป้องกันและกำจัด ป้องกันไม่ให้ด้วงชนิดนี้มาวางไข่ที่เปลือกของลำต้น โดยการทำความสะอาดสวนอยู่เสมอ โดยเฉพาะบริเวณโคนต้นและลำต้น อย่าให้ลำต้นมีรอยแผล ไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของแมลง การฉีดยาฆ่าแมลงอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ด้วงไม่มีโอกาสวางไข่ โดยฉีดตามรอยแตกของเปลือกไม้ พ่นสารชนิดที่มีกลิ่นและดูดซึมเคลือบเปลือกลำต้นเป็นครั้งคราว หากพบว่าด้วงหนอนกัดกินเข้าไปข้างในแล้ว และสร้างขุยปิดปากรูอยู่ ให้รีบทำลายตัวหนอนทันที โดยหาเหล็กแหลมเขี่ยเอาตัวหนอนออกมา หรือฆ่าตัวหนอนเสีย แต่ถ้าตัวหนอนเข้าไปลึกแล้ว ให้ใช้ยาฉีดแบบสเปรย์ฉีดเข้าไปในรู แล้วอุดรูด้วยดินเหนียวหรือดินน้ำมัน หรือเคมีชนิดฟุ้งกระจาย เช่น พูโมแก๊ส พ่นเข้าไปตามรูเพื่อให้สารเคมีระเหยไปฆ่าตัวหนอน จะทำให้ตัวหนอนตาย

ด้วงมะม่วง เป็นด้วงปีกแข็ง มีงวงยาว ตัวแก่จะวางไข่ที่ผลอ่อน แล้วตัวหนอนจะเจริญอยู่ในเมล็ด พอเป็นตัวแก่ก็จะกัดกินเนื้อออกมา

การป้องกันและกำจัด เมื่อตัวหนอนเข้าไปอยู่ข้างในแล้ว กำจัดได้ยาก และผลมะม่วงมักเสียหายไปแล้ว การฉีดยาฆ่าแมลงประเภทดูดซึมจะช่วยได้บ้าง การดูแล หมั่นทำความสะอาดสวนอยู่เสมอ ไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของด้วงและแมลงต่างๆ จะช่วยป้องกันการระบาดของด้วงมะม่วงได้

แมลงวันผลไม้ทำลายผลมะม่วง แมลงวันผลไม้ตัวเมียจะวางไข่ได้ผิวของผลมะม่วง เมื่อไข่เจริญเป็นตัวหนอน หนอนจะไชซอนกินเนื้อมะม่วงเป็นอาหาร ทำให้ผลมะม่วงเน่าเสียหายร่วงหล่นได้

การป้องกันและกำจัด ทำได้หลายวิธี

๑. ห่อผลมะม่วงด้วยกระดาษหรือใบตองแห้ง

๒. ทำลายดักแด้โดยการไถพรวนดินบริเวณโคนต้น หรือใช้สารเคมีฆ่าแมลงพ่นลงดินเพื่อฆ่าดักแด้ เช่น ดีลตริน คลอเดน

๓. เก็บผลมะม่วงที่ถูกทำลายโดยแมลงวันผลไม้ที่หล่นโคนต้นทำลายเสีย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านแค มีการปลูกมะม่วง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง							△					

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

๒๐๐๐

ภาพที่ ๒.๑๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ ปี ๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านแค มีต้นทุนการผลิตมะม่วง โดย มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย จำนวน ๗,๙๒๐ บาท /ไร่

ตารางที่ ๒.๑๙ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง ปี ๒๕๖๗ ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)		หมายเหตุ
	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน	
เตรียมดิน	๔๐๐	๔๐๐	
ต้นพันธุ์	๔,๕๐๐	๔,๕๐๐	
ปลูก	๓๐๐	๓๐๐	
ยาคุม/ยาฆ่าวัชพืช (๒ ครั้ง)	๑๕๐	๑๕๐	
กำจัดวัชพืช	๒๐๐	๒๐๐	
สารกำจัดแมลงศัตรูพืช	๒๕๐	๒๕๐	
ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕	๑,๐๒๐	๑,๐๒๐	
ค่าห่อผล/วัสดุอุปกรณ์	๔๕๐	๔๕๐	
ให้น้ำ	๒๕๐	๒๕๐	
เก็บเกี่ยว	๒๐๐	๒๐๐	
ค่าขนส่ง	๒๐๐	๒๐๐	
รวม	๗,๙๒๐	๗,๙๒๐	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ ปี ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

เกษตรกรตำบลบ้านแค เกษตรกรจะเก็บผลผลิตจำหน่ายแบบผลสด ไม่มีการแปรรูป

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

เกษตรกรตำบลบ้านแค จะจำหน่ายผลผลิตโดยมีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อนำไปจำหน่ายตลาด

จังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง เช่น สิงห์บุรี อ่างทอง นครปฐม และตลาดอำเภอ และเกษตรกร จะเกษตรกรนำผลผลิตไปจำหน่ายเองในตลาดชุมชน

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า : อโกลนีมา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

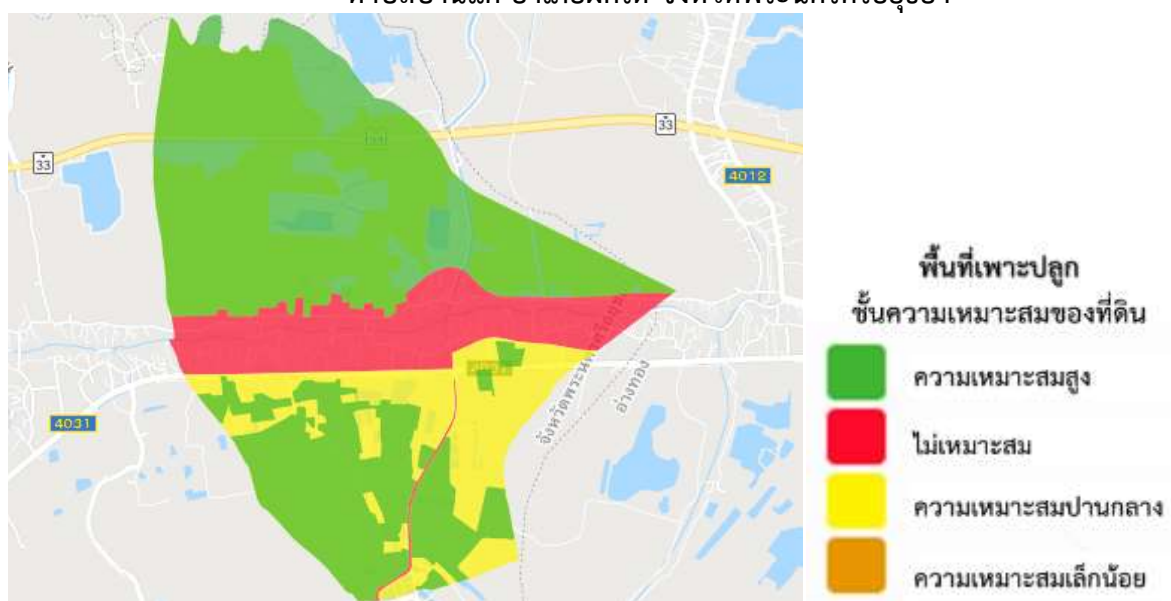
ตำบลบ้านแค มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอโกลนีมา ทั้งหมด จำนวน ๔,๑๑๔.๒๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๘๐๑.๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๐๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๑๔.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๙๘.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๖

ตารางที่ ๒.๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอโกลนีมา ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ

พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอโกลนีมา	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	ลำดับที่
เหมาะสมมาก (S๑)	๒,๘๐๑.๒๙	๖๘.๐๘	๑
เหมาะสมปานกลาง (S๒)	๖๑๔.๙๐	๑๔.๙๔	๓
เหมาะสมน้อย (S๓)	-	-	-
ไม่เหมาะสม (N)	๖๙๘.๐๕	๑๖.๙๖	๒
รวมพื้นที่ทั้งหมด	๔,๑๑๔.๒๔		

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมและการใช้ที่ดินสำหรับการปลูกอโกลนีมา ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๒๐ แผนที่แสดงชั้นความเหมาะสมและการใช้ที่ดินสำหรับการปลูกอโกลนีมา ตำบลบ้านแค

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่เพาะปลูกอโกลนีมา จำนวน ๑๘ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๔ จำนวน ๑๓ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๘ จำนวน ๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๒๒ แสดงปริมาณการปลูกอโกลนีมา ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	-	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-
๔	๑๐	๑๓.๐๐	๑๓.๐๐	๒๖.๐๐	๒
๕	-	-	-	-	-
๖	๒	๑.๐๐	๑.๐๐	๒.๐๐	๒
๗	-	-	-	-	-
๘	๗	๔.๐๐	๔.๐๐	๘.๐๐	๒
รวม	๑๙	๑๘.๐๐	๑๘.๐๐	๓๖.๐๐	

ที่มา: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การเตรียมสถานที่ปลูก

เตรียมสถานที่ปลูกโดยจะต้องมีโรงเรือนสำหรับปลูกเลี้ยงอโกลนีมา ปัจจุบันนิยมใช้ตาข่ายพรางแสง ที่เรียกว่า ซาแรน (saran) ปริมาณแสง ร้อยละ ๕๐ - ๗๐. ส่องผ่านส่มมาเสมอเท่ากันทุกด้าน อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการปลูกเลี้ยงไม้ประดับกระถาง อยู่ระหว่าง ๒๓-๓๐ องศาเซลเซียส

(๒) การเตรียมต้นพันธุ์

(๒.๑) ต้นพันธุ์เตรียมได้จากการแยกหน่อ ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและได้ผลเร็ว ต้นที่จะนำมาแยกหน่อควรมีอายุประมาณ ๗ - ๘ เดือน แยกหน่อโดยตัดหน่อที่มีใบ ๒ - ๓ ใบ และโคนหน่อเกิดรากแล้ว สามารถนำหน่อที่แยกปลูกตามปกติ หรือนำเข้าตู้อบประมาณ ๒ วัน ตู้อบต้องโปร่ง และโล่ง แล้วจึงนำมาเลี้ยงข้างนอก

(๒.๒) ต้นพันธุ์มาจากการปักชำยอด นำยอดที่สมบูรณ์ ตัดให้มีใบเหลือ ๕ - ๖ ใบ ลอกใบทั้ง ๒ - ๓ ใบนำไปปักชำในขี้เถ้าแกลบ วางไว้ในที่ร่มและมีความชื้นสูง ประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน จึงจะเกิดราก และย้ายปลูกได้

(๒.๓) ต้นพันธุ์มาจากการชำข้อและลำต้น ตัดส่วนของข้อ หรือ ลำต้น เป็นท่อน ๆ ยาว ๕ - ๗ ซม. ให้มีส่วนข้ออย่างน้อย ๓ ข้อ นำไปวางตามแนวนอนบนขี้เถ้าแกลบ ฝังให้จมลงประมาณสองในสามส่วนของท่อนควรวางให้ตาที่สมบูรณ์ที่สุดหงายอยู่ด้านบน ประมาณ ๔๕ - ๖๐ วัน จะงอกราก

(๓) การเตรียมวัสดุปลูก

วัสดุปลูก ถ้าเป็นดินควรเป็นดินที่มีแร่ธาตุอาหารครบถ้วน และผสมปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ในวัสดุปลูก

(๔) การปลูก และการให้น้ำ

เมื่อได้ต้นพันธุ์จึงนำไปปลูกลงกระถาง กลบดินให้ท่วมโคนต้น นำกระถางตั้งไว้ในโรงเรือนหรือบริเวณที่มีแสงแดดรำไร เช่น ใต้ต้นไม้ และรดน้ำให้ชุ่ม เนื่องจากโกลนีมาเป็นพืชชอบน้ำ รดน้ำทุกวัน วันละครั้ง ระวังไม่ควรรดน้ำให้ชุ่มมาก และในช่วงฤดูฝนให้ระงับการรดน้ำ ไม่ให้แฉะเกินไป ประมาณ ๓ เดือน จึงเริ่มจำหน่าย

(๕) การผสมพันธุ์โกลนีมา

- การเพาะเมล็ด เป็นวิธีที่สำคัญมากสำหรับการปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้ลักษณะสายพันธุ์ใหม่ตามต้องการโดยการ ผสมเกสรระหว่างเกสรตัวเมีย และเกสรตัวผู้ของต้นพ่อ-แม่ ที่มีลักษณะเด่น
- ลักษณะดอกเกสรตัวเมียที่พร้อมในการผสมพันธุ์ จะเป็นดอกที่บานครั้งแรกของวันที่ ๑ และวันที่ ๒ โดยเฉพาะในช่วงเช้า สังเกตจากดอกจะมีกลิ่นหอม อาจพบเมือกที่ปลายเกสร และมีขนพู่ขนาดเล็กที่เกสร
- การผสมเกสรสามารถทำได้โดยใช้แปรงขนอ่อนขนาดเล็กป้ายเชื้อบริเวณกสรเพศผู้ เพื่อให้เกสรติดที่ขนแปรงและนำมาป้ายเชื้อใส่เกสรเพศเมีย พร้อมให้หุ้มด้วยกระดาษหรือถุงพลาสติกเพื่อป้องกันการผสมเกสรที่เกิดจากแมลงหลังจากนั้นประมาณ ๓-๕ วัน จะพบการติดผลสีเขียวเล็กๆบนดอก และจะแก่พร้อมเก็บได้ประมาณ ๗-๘ เดือน ซึ่งผลแก่อาจจะมีสีแดง สีเหลืองหรือสีส้มหรือออกเป็นสีผสม
- การเพาะเมล็ดให้เลือกใช้เมล็ดที่สมบูรณ์ และจากต้นพันธุ์ที่มีลักษณะเด่น วิธีการนี้สามารถให้ต้นที่เติบโตแข็งแรง มีลักษณะเด่นตามต้องการ แต่ต้องใช้ระยะเวลานานมากกว่าวิธีอื่นๆ ทั้งนี้เกษตรกรหรือผู้ปวยทั่วไปจะขยายพันธุ์ด้วยวิธีนี้เพื่อหาต้นพันธุ์ที่มีลักษณะเด่นเป็นของตัวเอง แล้วค่อยมาขยายจากหน่อเพาะเพื่อขายต่ออีกที

(๖) การใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ยให้แก่ไม้กระถางควรพิจารณาถึงความอุดมสมบูรณ์ของเครื่องปลูกเป็นหลัก เครื่องปลูกที่มีดินร่วน ใบไม้ผุ และปุ๋ยคอกผสมอยู่ในปริมาณมาก อาจไม่ต้องให้ปุ๋ยเพิ่ม หรืออาจให้บ้างในปริมาณเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนเครื่องปลูกที่มีใบไม้ผุ และปุ๋ยคอกผสมอยู่ในปริมาณน้อยหรือไม่มีเลยก็ควรใส่ปุ๋ยเพิ่มให้เพียงพอต่อความต้องการของพืช

โดยทั่วไปการใส่ปุ๋ยให้แก่ไม้ประดับกระถางมักใช้ปุ๋ยไนโตรเจน เช่น ยูเรีย (๔๖-๐-๐) ช่วยเร่งการเจริญเติบโต โดยใส่หลังจากปลูกประมาณ ๓-๗ วัน และครั้งต่อไปใส่สัปดาห์ละครั้ง เพื่อเร่งให้ต้นไม้สร้างใบ แตกยอด กิ่งก้านได้ดีขึ้น เมื่อให้ปุ๋ยทุกครั้งควรรดน้ำตามเสมอเพราะน้ำจะเป็นตัวละลายให้พืชดูดน้ำไปใช้ได้สะดวก วิธีให้ปุ๋ยยูเรีย อาจจะใช้วิธีหว่านแล้วรดน้ำตามไป หรือละลายปุ๋ยในน้ำแล้วรดก็ได้

การให้ปุ๋ยไม้โกลนีมาในอาคารควรใส่ปุ๋ยเพียงเล็กน้อย ไม่ควรใส่มากเหมือนไม้กลางแจ้ง เนื่องจากภายในอาคารไม่เหมือนกับสภาพธรรมชาติปกติ จะทำให้พืชยืดลำต้นเร็ว และอ่อนแอไม่ทนต่อโรคแมลง ช่วงการใส่ปุ๋ย ควรใส่ระยะที่นำไม้ออกมาพักฟื้นภายนอกอาคาร ปุ๋ยที่ใช้อาจเป็นปุ๋ยเม็ดสูตรเสมอ เช่น ๑๕-๑๕-๑๕ โดยใส่ทางดิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยน้ำสูตรไนโตรเจนสูง เช่น ๒๑-๑๓-๑๓ เสริมไปด้วยโดยการฉีดพ่นทางใบสัปดาห์ละครั้ง เมื่อเห็นว่าต้นไม้เริ่มฟื้นตัวดีขึ้นควรรดปุ๋ยทางใบให้เฉพาะปุ๋ยเม็ดทางดินอย่างเดียว โดยให้ปุ๋ยเคมีทุกๆ ๓ เดือน ครั้งละ ๑-๒ ช้อนชาสำหรับไม้กระถางขนาด ๘-๑๒ นิ้ว โดยโรยรอบๆ กระถาง หรือฝังกลบ ๒-๓ จุด ชิดขอบกระถางปลูก รดน้ำให้ชุ่ม ไม้กระถางในร่มควรให้ปุ๋ยเคมีได้ในช่วงระยะเวลาที่พักไม้หลังจากใช้งานแล้ว ไม่ควรให้ปุ๋ยในระหว่างการจัดประดับหรือระหว่างการใช้งาน

(๗) การเก็บเกี่ยว

นำโกลนีมาไปจำหน่ายตามความต้องการของตลาดรับซื้อ โดยคำนึงถึงความสวยงาม การเจริญเติบโตของไม้ประดับ ตามขนาดของกระถาง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

เมื่อจำหน่ายอโกลนีมาไปแล้ว ควรทำความสะอาดโรงเรือน เพื่อป้องกันแมลงศัตรูพืช และการเพาะเลี้ยงไม้ประดับต่อ

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

๑. โรครากเน่า (Root Rot) เกิดจากวัสดุปลูกที่แฉะเกินไป ทำให้เชื้อรา *Pythium spp.* เข้าทำลาย ส่งผลให้ต้นเหี่ยว ใบที่โคนเหลืองและร่วง รากเน่า นอกจากนี้อาการรากเน่ายังพบกับไม้ใบที่เพิ่งนำเข้าจากต่างประเทศหรือเพิ่งนำมาปลูกใหม่ หากต้นปรับตัวได้แล้วอาการเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้น

๒. โรคใบจุด (Leaf Spot) มักเกิดกับไม้ใบที่ปลูกในที่อับลม อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ทำให้เชื้อราในอากาศเข้าทำลาย ถ้าเกิดจากเชื้อราพวก *Colletotrichum sp.* ใบจะเป็นจุดสีเหลืองขยายวงกว้าง มีจุดสีน้ำตาลขนาดใหญ่อยู่กึ่งกลาง และมีจุดเล็กๆ เรียงเป็นวงล้อมที่เรียกว่า แอนแทร็กโนส (Anthracnose) แต่ถ้าเกิดจากเชื้อราแบคทีเรีย *Xanthomonas campestris* ขอบใบจะเป็นจุดสีน้ำตาลแดง มีขอบสีเหลืองล้อมรอบ ถ้าอากาศร้อนอบอ้าวจะขยายขนาดและลุกลามมากขึ้น

วิธีป้องกันกำจัด

ระบาดไม่มาก ควรเปลี่ยนดิน ตัดแต่งรากลำต้น และใบที่แสดงอาการออกไปเผาทำลาย วางผังในที่ร่มให้แผลแห้งแล้วค่อยปลูกใหม่ ยกกระถางให้รับแสงในช่วงเช้า มีอากาศถ่ายเทสะดวกจนกว่าต้นแข็งแรงและมีทรงพุ่มสวยงาม

ระบาดมาก

- ถูกเชื้อแบคทีเรียเข้าทำลาย หลังปลูกใหม่ควรฉีดพ่นสารปฏิชีวนะ เช่น สเตรปโตไมซิน (Streptomycin : ชื่อสามัญ) ทุกสัปดาห์ตามอัตราที่ระบุจนกว่าจะหาย
- ถูกเชื้อราเข้าทำลาย หลังปลูกใหม่ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราแคปแทน (Captan : ชื่อสามัญ) หรือคาร์เบนดาซิม (Carbendacim : ชื่อสามัญ) ตามอัตราที่ระบุจนกว่าจะหาย โดยสังเกตว่าแตกรากมากขึ้นและผลิใบใหม่
- ถูกเชื้อราสาเหตุของแอนแทร็กโนส หลังปลูกใหม่ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไดเทน เอ็นที เอ็ม ๔๕ (Dithane NT M-๔๕ : ชื่อการค้า) หรือแมนโรเซบ (Mancozeb : ชื่อสามัญ) ตามอัตราที่ระบุจนกว่าจะหาย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านแค มีการปลูกอโกลนีมา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อโกลนีมา	←		▽						△			→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒.๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอโกลนีมา ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ ปี ๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง มีต้นทุนการผลิตต่อโกลนีมา โดย มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย จำนวน ๗,๙๒๐ บาท /ไร่

ตารางที่ ๒.๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตต่อโกลนีมา ปี ๒๕๖๘ ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

	รายการ	จำนวนเงิน/ปี (บาท)	หมายเหตุ
ต้นทุนผันแปร	๑. ค่าวัสดุ ได้แก่ ค่าต้นพันธุ์ ค่ากระถาง ค่าวัสดุปลูก ค่าปุ๋ย	๕,๒๕๐	
	๒. ค่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๕๕๐	
	๓. ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า	๑,๘๐๐	
ต้นทุนคงที่	ค่าโรงเรือนและอุปกรณ์	๒๖,๐๐๐	
รวมทั้งหมด		๗,๖๐๐	

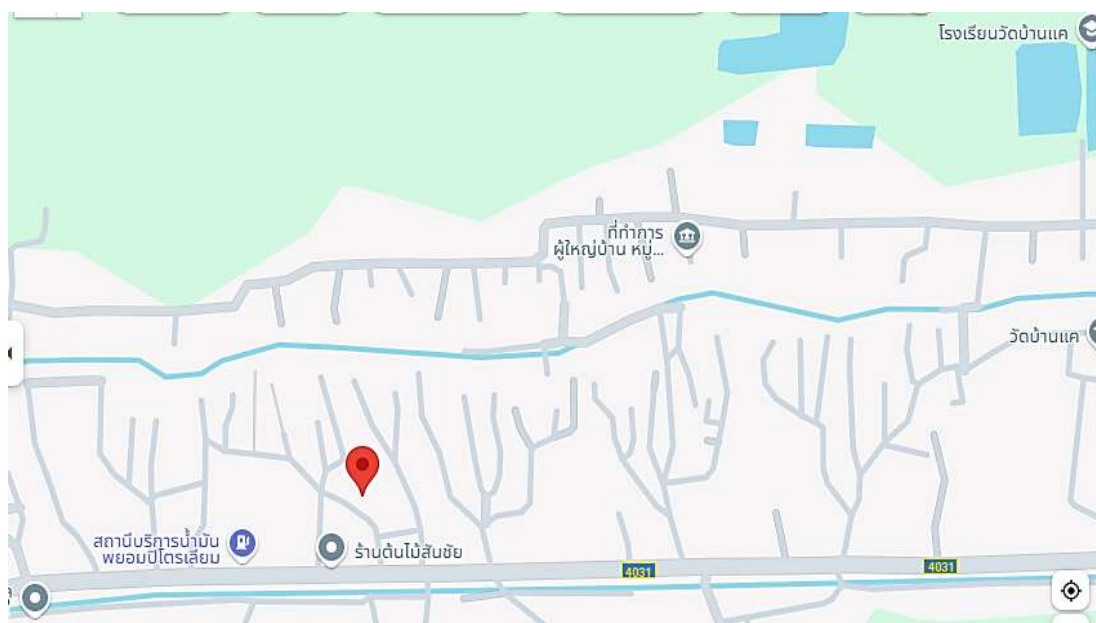
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง ปี ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

(๑) วิธีการตลาด / แหล่งรับซื้อผลผลิต (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

วิธีการตลาดต่อโกลนีมาของเกษตรกรตำบลบ้านแค จะมีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อในพื้นที่ นอกจากนี้เกษตรกรจะนำโกลนีมาไปจำหน่ายเองในตลาดท้องถิ่น และจำหน่ายผ่านทางออนไลน์

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อโกลนีมา ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒.๒๒ แสดงแหล่งรับซื้อโกลนีมา ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <https://www.google.co.th/search?sxsrf=ALeKko๓๐WKyigluG๓XQGvoc๓O๓eGtw๙ag>, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านแค มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการเพาะปลูกอโกลนีมา จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. การเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ไม้ประดับ

๓. ผลิตสารชีวภัณฑ์ และจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

ตารางที่ ๒.๒๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการเพาะปลูกอโกลนีมา ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายเจษฎา จันทร์พลงาม	๔	บ้านแค	ผักไห่	๒๕๖๒	ไม้ประดับ

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลองค์กรเกษตรกร <http://ffgdev.doae.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒.๒๕ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ข้าว พืชผัก ไม้ผล ฯลฯ - ราคาผลผลิตตกต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง - คุณภาพผลผลิตไม่ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการเกษตร - การขาดองค์ความรู้ ด้านวิชาการ ด้านการตลาด	๑. ภัยพิบัติ (น้ำท่วม, แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและแมลง ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่งเงินทุน ๖. เกิดจากการไม่สามารถควบคุมราคาสินค้าการเกษตรได้ ๗. มีพ่อค้าคนกลางรับซื้อผลผลิต ๘. เกษตรกรปลูกพืชพร้อมกันและเหมือนกันทำให้ถูกกดราคาสินค้า	๑. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนรอบการปลูกพืชส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำในภะวะน้ำน้อย ๒. พัฒนาศูนย์ ศพก.เครือข่าย และ ศบกด. ให้มีความพร้อมทุกสถานการณ์ ให้ความรู้ด้านการป้องกันการศัตรูพืชอย่างถูกวิธีและจัดทำแปลงพยายกรณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช ๓. รวมกลุ่มกันเพื่อซื้อปัจจัยในการผลิตจำนวนเยอะเพื่อที่จะได้ราคาต่ำลง ๔.หาช่องทางในการลดต้นทุนในการผลิตในสิ่งที่ไม่จำเป็นลง ๕.ใช้แหล่งเงินทุนจาก ธกส.หรือสหกรณ์การเกษตร ๖. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ๗. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP และสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาด ๘. ทำปฏิทินการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	ทุกหมู่บ้าน	
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรมีอายุมาก ๒. ไม่มีการบริหารจัดการกลุ่ม ๓.ขาดแรงงานภาคการเกษตร ๔. ขาดองค์ความรู้ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ๕. เกษตรกรมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาด้านการเกษตร	๑. การบริหารจัดการไม่เป็นระบบเนื่องจากกลุ่มที่ตั้งขึ้นมายังขาดความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่ม ๒. กลุ่มไม่เข้มแข็ง เนื่องจากเกษตรกรวัยแรงงานไปทำงานโรงงานอุตสาหกรรมทำให้เกษตรกรเป็นผู้มีอายุมากทำไม่ไหว ๓. เกษตรกรไม่มีความรู้ในกิจกรรมของกลุ่มที่เพียงพอ	๑. ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ๒. ศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ๓. ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเชื่อมโยงการตลาด ๔. เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้กับกลุ่มเกษตรกรให้มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จ	ทุกหมู่บ้าน	
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรองคุณภาพของค์ความรู้ด้านการแปรรูป ๓. ขาดตลาดรองรับผลผลิต	๑. ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ๒. ขาดมาตรฐานการรับรองคุณภาพสินค้า ๓. ขาดตลาดรองรับผลผลิต	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อของบประมาณจัดซื้อเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ส่งเสริมการขอรับมาตรฐานการรับรองคุณภาพสินค้าและ ให้ความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร ๓. ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด ผ่านทางเทคโนโลยี หรือการตลาดออนไลน์	ทุกหมู่บ้าน	

๒. การจัดทำ TOWS Matrix

๒.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลบ้านแค

ตารางที่ ๒.๒๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. มีเกษตรกรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการเกษตร และพร้อมที่จะเรียนรู้ ๒. พื้นที่เหมาะสมกับการเกษตร ๓. มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ อยู่ในเขตชลประทาน ๔. มีกลุ่มและองค์กรเกษตรกร ๕. มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานด้านการเกษตรในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ๖. มี SF/YSF ที่มีความรู้ มีทักษะและความชำนาญทางการเกษตร ๗. มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๘ ราย ๘. มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพในพื้นที่ ได้แก่ ศบกด. ศพก.	จุดอ่อน (W) ๑. เกษตรกรยึดติดกับการเกษตรแบบเก่า ๒. เกษตรกรไม่ชำนาญการใช้เทคโนโลยี ๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีพื้นที่ของตนเอง ๕. ขาดแคลนเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่มีขนาดใหญ่ ๖. เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุค่อนข้างมาก ๗. การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็ง หรือขาดการรวมกลุ่ม
โอกาส(O) ๑. ได้รับการสนับสนุนทั้งอุปกรณ์ และองค์ความรู้ จากหน่วยงานมีความเชี่ยวชาญ ๒. มีการคมนาคมขนส่งสะดวก ๓. รัฐบาลให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนภาคเกษตรมาโดยตลอด ๔. มีแหล่งเงินทุนหรือสถาบันการเงินในพื้นที่	กลยุทธ์เชิงรุก(SO) ใช้จุดแข็งผลักดันโอกาส ๑. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด ๒. เชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด	กลยุทธ์เชิงแก้ไข(WO) ใช้โอกาสลดจุดอ่อน ๑. กำหนดมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี ๒. สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้
อุปสรรค(T) ๑. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๒. บางช่วงมีปัญหาด้านโรคและแมลง ๓. คุณภาพผลผลิตไม่ตรงตามความต้องการ ๔. ต้นทุนการผลิตสูง	กลยุทธ์เชิงป้องกัน(ST) ใช้จุดแข็งลดอุปสรรค ๑. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการป้องกันการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ๒. พัฒนาแหล่งน้ำระบบชลประทานเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ๓. ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสานแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว	กลยุทธ์เชิงรับ(WT) จัดการกับจุดอ่อนและอุปสรรค ๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง ๒. ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ ๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด
- ๑.๒. เชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด
- ๑.๓. ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืน
- ๑.๔. สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในอาชีพ
- ๑.๕. ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต
พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑. กำหนดมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี
- ๒.๒. สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้
- ๒.๓. ส่งเสริมเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๔. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืช

๒.๕. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

๓. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๓.๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง
- ๓.๒. ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์
- ๓.๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ๓.๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ
- ๓.๕. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ บริหารทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๓.๖. บริหารทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การลดต้นทุนการผลิต
- การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืช

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัย (GAP)

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ ๔ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัย (GAP)

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๕ กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ Young Smart Farmer และ Smart Farmer ต้นแบบ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การผลิตพืชตามมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP
- การลดต้นทุนการผลิต

- การเพิ่มผลผลิต
- การตลาด
- การแปรรูปผลผลิต
- การใช้เทคโนโลยีในการผลิต

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนา Young Smart Farmer

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนา Young Smart Farmer

กลยุทธ์ที่ ๕ กลยุทธ์สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในอาชีพ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ ๖ กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนา Young Smart Farmer

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์
- การตลาด
- การบริหารจัดการกลุ่ม

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาสินค้าการแปรรูปสู่มาตรฐานผลผลิต

กลยุทธ์ที่ ๔ กลยุทธ์พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- พัฒนาด้านการแปรรูปผลผลิต
- พัฒนานาบรรจุกัญท์
- พัฒนาด้านการตลาด

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๕ กลยุทธ์พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๖ กลยุทธ์สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในอาชีพ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร

๑.๒.๔ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- การผลิตพืชตามมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP
- การลดต้นทุนการผลิต
- การเพิ่มผลผลิต
- การตลาด
- การแปรรูปผลผลิต

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตข้าวพันธุ์ดี

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัย

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- งดเผาเศษซากวัสดุทางการเกษตร และฟางข้าว

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์บริหารทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

โครงการที่ ๑ โครงการงดการเผาเศษซากพืช ฟางข้าว และวัสดุการเกษตร

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ตารางที่ ๓.๑ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุเป้าหมาย)	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. ๑. โครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าว	ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่ม ผลผลิตข้าว	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐,๕๑๗		๑๐,๕๑๗		๑๐,๕๑๗		๑๐,๕๑๗		๑๐,๕๑๗	สนง.กษอ.ผักไห่
	๒. โครงการส่งเสริมการ ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน การใช้สารเคมี	ส่งเสริมเกษตรกรและชุมชนร่วม วางแผนการจัดการศัตรูพืช ตั้งแต่ก่อนการระบาด ติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืชอย่าง ต่อเนื่อง ส่งเสริมการจัดการ ศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานให้คล อบคลุมสินค้าเกษตรในพื้นที่	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๓. โครงการส่งเสริมการ ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ในการปรับปรุงบำรุงดิน	ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ในการปรับปรุงบำรุง ดิน	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐		๑๐๐,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๔. โครงการพัฒนา สินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ความปลอดภัย (GAP)	เพื่อให้สินค้าเกษตรได้รับการ รับรองมาตรฐานการผลิตพืช (GAP)	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๕. โครงการส่งเสริม และพัฒนาความมั่นคง ทางอาหาร	เพื่อให้เกษตรกรและสินค้า เกษตรมีความปลอดภัย	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๖. โครงการส่งเสริมและ พัฒนาระบบการปลูกพืชด้วย เทคโนโลยีสมัยใหม่	ส่งเสริมและพัฒนาระบบการ ปลูกพืชด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-	สนง.กษอ.ผักไห่
	๗. โครงการส่งเสริม และพัฒนาตลาด ออนไลน์	ส่งเสริมและพัฒนาการทำตลาด ออนไลน์	วสช. แปรรูป ผลผลิต เกษตร ตำบล บ้านแค	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-	สนง.กษอ.ผักไห่

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุเป้าหมาย)	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
พัฒนาเกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการพัฒนา เครือข่ายเกษตรกร	สร้างเครือข่ายเกษตรกรเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๒. โครงการพัฒนา เกษตรกรต้นแบบ	สร้างเกษตรกรต้นแบบด้านการ ผลิตพืช	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๓. โครงการพัฒนา เกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มี ความรู้ความสามารถในการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และสามารถปรับตัวภายใต้ สถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๔. โครงการพัฒนา เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer)	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่น ใหม่ให้มีความรู้ความสามารถใน การผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และสามารถปรับตัว ภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ ได้	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๕. โครงการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพ การบริหารการตลาด ของวิสาหกิจชุมชน	เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ การตลาดให้มีประสิทธิภาพ	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๓,๖๐๐		๓,๖๐๐		๓,๖๐๐		๓,๖๐๐		๓,๖๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๖. โครงการส่งเสริมการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว คุณภาพดี	ส่งเสริมการผลิตไม้ประดับเพื่อ ตอบสนองความต้องการของ ตลาด โดยใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมการผลิต	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๑,๔๑๗		๑๑,๔๑๗		๑๑,๔๑๗		๑๑,๔๑๗		๑๑,๔๑๗	สนง.กษอ.ผักไห่
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากรการเกษตร	๑. โครงการพัฒนา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๒. โครงการส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ การเกษตร	เพื่อลดปัญหามลภาวะทาง อากาศ	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐		๑๐,๑๔๐	สนง.กษอ.ผักไห่

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุเป้าหมาย)	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
การแปรรูปผลผลิต และพัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการพัฒนา สินค้าการแปรรูปสู่ มาตรฐาน	พัฒนาสินค้าแปรรูปให้ได้รับ มาตรฐาน	เกษตรกร	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไถ่
	๒. โครงการ พัฒนาการ บรรจุภัณฑ์เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม และเพิ่ม ทักษะการพัฒนากการ บรรจุภัณฑ์สร้าง มูลค่าเพิ่ม	พัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร	วสช. แปรรูป ผลผลิต เกษตร ตำบล บ้านแค	ตำบลบ้านแค	ถ่ายทอด ความรู้		๒๖,๑๐๐		๒๖,๑๐๐		๒๖,๑๐๐		๒๖,๑๐๐		๒๖,๑๐๐	สนง.กษอ.ผักไถ่

ภาคผนวก

โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลบ้านแค ส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตรคืออาชีพทำนา ซึ่งเกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้จากการปลูกในฤดูปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้เป็นพันธุ์ข้าวในฤดูต่อไป โดยจะทำติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายฤดู ทำให้การทำนาได้ผลผลิตข้าวต่อไร่ต่ำ คุณภาพข้าวไม่ดีและขายไม่ได้ราคา นอกจากนี้ เกษตรกรยังใช้เทคโนโลยีการผลิตไม่ถูกต้อง เช่น การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวและใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มากเกินไปจนเกินความจำเป็น ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง ขยายข้าวเปลือกได้กำไรน้อย ดังนั้นจึงเห็นสมควรส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใช้วิธีที่ลดต้นทุนการผลิตพืชในกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ด้วยการร่วมกันคิดและร่วมกันทำ โดยเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ประสบการณ์จริงและมุ่งเน้นที่จะลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้เกิดการเกษตรที่ดีและเหมาะสม เป็นผลทำให้สภาพแวดล้อมในนาดีขึ้น เกษตรกรสุขภาพดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต
- ๒.๒ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันนำความรู้ไปปรับใช้
- ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ๒.๔ เพื่อให้เกษตรกรมีสุขภาพดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ ๑ - ๘ ตำบลบ้านแค อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ลงพื้นที่สำรวจกิจกรรมทางการเกษตร การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชในแปลงของเกษตรกร
- ๖.๒ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตข้าวให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย
- ๖.๓ แบ่งหน้าที่ในการฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดิน และการผลิตสารชีวภัณฑ์
- ๖.๔ ให้ตัวแทนเกษตรกรสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชุมชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่ดำเนินการ
- ๗.๒ คัดเลือกเกษตรกรในพื้นที่
- ๗.๓ จัดทำแปลงสาธิต โดยร่วมกับเกษตรกรในการทำกิจกรรมร่วมกัน
- ๗.๔ อบรมเกษตรกรพร้อมเรียนรู้ด้วยกันกับเกษตรกร

๗.๕ ติดตามผลการจัดอบรมพร้อมทั้งให้คำแนะนำกับเกษตรกร

๗.๖ ประเมินผลการดำเนินการ

๘. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้น ๑๐,๕๑๗ บาท (หนึ่งหมื่นห้าร้อยสิบเจ็ดบาทถ้วน)

รายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่าย

โครงการฝึกอบรมการลดต้นทุนการผลิตข้าว

ลำดับที่	รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๐๐ บาท	๒,๐๐๐
๒	ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท	๑,๐๐๐
	การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา	
๓	หัวเชื้อราไตรโคเดอร์มา+ค่าจัดส่ง จำนวน ๓ ขวด ๆ ละ ๑๒๙ บาท	๓๘๗
๔	ถุงร้อนใส ขนาด ๘ x ๑๔ นิ้ว จำนวน ๑ กิโลกรัม ๆ ละ ๘๕ บาท	๘๕
๕	ข้าวสารเจ้า จำนวน ๕ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๕ บาท	๑๒๕
๖	ยางวงรัดถุง จำนวน ๐.๕ กิโลกรัม	๔๐
	การผลิตเชื้อราเมตาไรเซียม	
๗	หัวเชื้อราเมตาไรเซียม+ค่าจัดส่ง จำนวน ๓ ขวด ๆ ละ ๒๐๐ บาท	๖๐๐
๘	ถุงร้อนใส ขนาด ๘ x ๑๔ นิ้ว จำนวน ๑ กิโลกรัม ๆ ละ ๘๕ บาท	๘๕
๙	ข้าวสารเจ้า จำนวน ๕ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๕ บาท	๑๒๕
๑๐	ยางวงรัดถุง จำนวน ๐.๕ กิโลกรัม	๔๐
	การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง	
๑๑	ขวดน้ำเปล่าขนาด ๑.๕ ลิตร จำนวน ๓๐ ขวด	๓๐
๑๒	ไข่ไก่ ๑ แผง	๖๕
๑๓	ผงชูรส ๑ ถุง	๒๐
	น้ำหมักชีวภาพ จากพืช (เศษผัก/ผลไม้)	
๑๔	ถังพลาสติกพร้อมฝา จำนวน ๓ ใบ ๆ ละ ๓๐๕ บาท	๙๑๕
๑๕	น้ำตาลโมลาส จำนวน ๖๐ ลิตร ๆ ละ ๑๕ บาท	๙๐๐
	ชุดตรวจดิน	
๑๖	ชุดตรวจดิน ๑ ชุด	๕๐๐
	ค่าวิทยากร	
๑๗	ค่าวิทยากร ชั่วโมงละ ๖๐๐ บาท จำนวน ๖ ชั่วโมง	๓,๖๐๐
รวม (ตัวหนังสือ) (หนึ่งหมื่นห้าร้อยสิบเจ็ดบาทถ้วน)		๑๐,๕๑๗

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในการตรวจวิเคราะห์ดิน การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์เพิ่มมากขึ้น
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการผลิตสินค้าเกษตรได้
๓. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการลดต้นทุนการผลิตข้าวในชุมชน

โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัย (GAP)

๑. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเกษตรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลเป็นยุทธศาสตร์ชาติและของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อส่งเสริมการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาด ลดเงื่อนไขการกีดกันทางการค้าด้านสุขอนามัยพืช เกษตรกรสามารถผลิตพืชได้อย่างปลอดภัย ป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ถูกต้อง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกษตรกรนำความรู้ไปปฏิบัติติดตามให้คำปรึกษาแนะนำตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น สนับสนุนการเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม จัดเวทีอบรม และกระบวนการเรียนรู้ร่วมโครงการเพื่อเตรียม อบรม และศึกษาดูงานแปลงต้นแบบ ประชาสัมพันธ์ และรับสมัครเกษตรกรเข้า กระบวนการเรียนรู้ร่วมโครงการเพื่อเตรียม อบรม และศึกษาดูงานเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP

๒.๒ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP เพิ่มมากขึ้น

๓. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงคุณภาพ :

เป้าหมายเชิงคุณภาพ :

๑. เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP

๒. สามารถพัฒนาเป็นจุดเรียนรู้แหล่งผลิตพืชตามมาตรฐาน GAP

เป้าหมายเชิงปริมาณ :

๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย มีความรู้และความเข้าใจด้านการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP

๒. สมาชิกจำนวนร้อยละ ๕๐ สามารถผลิตพืชได้ตามมาตรฐาน GAP

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ ๑ - ๘ ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. กิจกรรม

๖.๑ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP จำนวน ๓๐ ราย

๖.๒ ให้ตัวแทนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ อบรมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP

๗.๒ ติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น

๗.๓ สนับสนุนการจัดการและพัฒนาผลิตผลสินค้าเกษตร GAP ในขั้นต้น

๗.๔ สรุปผลการดำเนินการ

๘. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้น ๑๐,๑๔๐ บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

รายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่าย

- ค่าวัสดุการอบรม	เป็นเงิน ๒,๐๔๐ บาท
กระดาษบุฟ้ จำนวน ๑๐ แผ่นๆ ละ ๕ บาท	เป็นเงิน ๕๕๐ บาท
ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้ามๆ ละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
เทปขาวขนาด ๓ M จำนวน ๓ ม้วนๆ ละ ๑๘๐ บาท	เป็นเงิน ๕๔๐ บาท
สมุดลายเส้น จำนวน ๓๐ เล่มๆ ละ ๒๐ บาท	เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
ปากกา จำนวน ๓๐ ด้ามๆ ละ ๑๐ บาท	เป็นเงิน ๓๐๐ บาท
- ค่าอาหารเครื่องดื่มในการจัดอบรม	เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
อาหาร ๓๐ คน x ๑๐๐ บาท x ๑ วัน	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
อาหารว่างและเครื่องดื่มมื้อละ ๒๕ บาท (๒ มื้อ) จำนวน ๓๐ คน	เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
- ค่าวิทยากร ๖๐๐ บาท/ชั่วโมง จำนวน ๖ ชม.	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย ได้รับการอบรมให้ความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAPการรับรองตามระบบมาตรฐาน GAP

๙.๒ เกษตรกรเป้าหมาย ร้อยละ ๗๐ ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้นพร้อมที่จะยื่นขอ

โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยประเทศไทยประสบปัญหาหมอกควันเป็นประจำทุกปีโดยมีสาเหตุหลักมาจากไฟป่าทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและจากฝีมือมนุษย์ และการเผาเศษซากพืชในพื้นที่ เกษตรกรรมภายหลังการเก็บเกี่ยวหรือเพื่อเตรียมการเพาะปลูกในฤดูกาลต่อไปในหลายพื้นที่ของภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย การประกอบอาชีพและภาวะเศรษฐกิจของประชาชนจำนวนมากในด้านการทำการเกษตรส่งผลให้ดินในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรเสื่อมคุณภาพ เกษตรกรได้รับผลผลิตต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เกษตรกรต้องใช้ปุ๋ยมากขึ้นเพื่อปรับปรุงคุณภาพดิน และทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นดังนั้นรัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้เริ่มดำเนินโครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ในปี ๒๕๕๗ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตรกรรมด้วยการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบการทำ การเกษตรปลอดการเผาที่จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่เกษตรกรรมในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
- ๒.๒ เพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ
- ๒.๓ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ลดการใช้ปุ๋ยสามารถลดต้นทุนการผลิตได้

๓. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงคุณภาพ :

๑. เกษตรกรมีความรู้ในการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผา
๒. สามารถพัฒนาเป็นจุดเรียนรู้ด้านการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและการ โดยกลไกเกษตรกร โดยการฝึกอบรมเกษตรกรเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน

เป้าหมายเชิงปริมาณ :

๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๒. สมาชิกจำนวนร้อยละ ๕๐ สามารถลดต้นทุนการผลิตได้

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๕ พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ – ๘ ตำบลบ้านแค อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ๓๐ ราย
- ๖.๒ สร้างเครือข่ายเกษตรกรกลุ่มผู้งดเผาตอซังข้าว

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเป้าหมาย ในด้านการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตรกรรม
๒. วิเคราะห์ปัญหา สถานการณ์การผลิต และความพร้อมของชุมชนและเกษตรกร เพื่อคัดเลือกพื้นที่และบุคคลเป้าหมายสำหรับดำเนินโครงการ
๓. พัฒนาศักยภาพให้แก่เกษตรกร ๓๐ ราย ใช้วิธีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอื่นแทนการเผาทำลายและปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตเดิมไปสู่การทำการเกษตรปลอดการเผาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา โดยอาศัยการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การจัดการดินปุ๋ยชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา
๕. สรุปผลการดำเนินโครงการ

๘. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้น ๑๐,๑๔๐ บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

รายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่าย

- ค่าวัสดุการอบรม	เป็นเงิน ๒,๐๔๐ บาท
กระดาษปรู๊ฟ จำนวน ๑๐ แผ่นๆ ละ ๕ บาท	เป็นเงิน ๕๐ บาท
ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้ามๆ ละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
เทปกาชขนาด ๓ M จำนวน ๓ ม้วนๆ ละ ๑๘๐ บาท	เป็นเงิน ๕๔๐ บาท
สมุดลายเส้น จำนวน ๓๐ เล่มๆ ละ ๒๐ บาท	เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
ปากกา จำนวน ๓๐ ด้ามๆ ละ ๑๐ บาท	เป็นเงิน ๓๐๐ บาท
- ค่าอาหารเครื่องดื่มในการจัดอบรม	เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
อาหาร ๓๐ คน x ๑๐๐ บาท x ๑ วัน	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
อาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๕ บาท (๒ มื้อ) จำนวน ๓๐ คน	เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
- ค่าวิทยากร ๖๐๐ บาท/ชั่วโมง จำนวน ๖ ชม.	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง
- ๙.๒ สามารถลดปัญหาการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรได้

โครงการ พัฒนาการบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มทักษะการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๑. หลักการและเหตุผล

วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรตำบลบ้านแค ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี วิสาหกิจชุมชน เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกแม่บ้านเกษตรกรของหมู่ ๖ ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๖๐ ราย เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้สมาชิกและคนในชุมชน โดยการสนับสนุนของสำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง เมื่อปี ๒๕๔๘ มีสมาชิกแรกจัดตั้ง ๔๕ ราย ได้ยื่นจดทะเบียนจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ปัจจุบันมีสมาชิก ๖๐ ราย โดยวิสาหกิจชุมชนฯ ตระหนักถึงการสร้างอาชีพอย่างยั่งยืนและต้องการให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ทุกราย มีองค์ความรู้ และทักษะและการบรรจุภัณฑ์ที่สร้างรายได้และเพิ่มมูลค่าสินค้า ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จึงได้มีการปรึกษาคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินการของกลุ่มฯ โครงการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มทักษะการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พร้อมกับเพิ่มพูนทักษะความรู้ ความสามารถด้านการผลิตทางการเกษตร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ของผลิตภัณฑ์กลุ่ม และให้ความรู้กับสมาชิกและสมาชิกรุ่นเก่าที่ยังขาดทักษะ และสมาชิกใหม่ที่สนใจต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่มการเพิ่มทักษะความรู้ และการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๒ เพื่อสร้างความสามัคคีของสมาชิกและการทำงานส่วนรวมและพัฒนาชุมชน

๒.๓ เพื่อทำให้เกิดรายได้ในชุมชน/การสนับสนุนอาชีพ และเกิดการจ้างงานในชุมชนอย่างยั่งยืน

๒.๔ เพื่อการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสร้างมูลค่าสินค้าเพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงคุณภาพ :

๑. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มีความรู้ ความสามัคคี

๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓. บรรจุภัณฑ์ผลผลิตของกลุ่มที่มีความโดดเด่นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่ม

เป้าหมายเชิงปริมาณ :

๑. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จำนวน ๖๐ ราย ได้รับการเพิ่มพูนทักษะความรู้ ความสามารถด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๒. ชุมชนมีความรู้ด้านการเกษตรการแปรรูป และรูปแบบการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

๓. การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านแค อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

๖. กิจกรรม

- ๖.๑ ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ๖๐ ราย
- ๖.๒ ออกแบบการบรรจุภัณฑ์ผลผลิตของกลุ่มและแนวทางการสร้างมูลค่าสินค้ากลุ่ม
- ๖.๓ กาวางแผนพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มฯ

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ลงพื้นที่ระดมความคิดร่วมกับสมาชิกกลุ่มเพื่อกำหนดหัวข้อองค์ความรู้และทักษะที่ต้องการพัฒนา
- ๗.๒ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่อง การเพิ่มพูนทักษะความรู้ ความสามารถด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรการบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสมาชิกตามประเด็นที่กำหนดให้กับสมาชิก จำนวน ๖๐ ราย
- ๗.๓ ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ สรุปลองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม
- ๗.๔ ออกแบบการบรรจุภัณฑ์ผลผลิตของกลุ่มและแนวทางการสร้างมูลค่าสินค้ากลุ่ม
- ๗.๕ ติดตามผลและเก็บข้อมูล

๘. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้น ๒๖,๑๐๐ บาท (สองหมื่นหกพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

รายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่าย

ลำดับที่	รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
	ค่าวัสดุการอบรม	
๑	กระดาษบรื๊ฟ จำนวน ๑๐ แผ่นๆ ละ ๕ บาท	๕๐
๒	ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้ามๆละ ๑๕ บาท	๑๕๐
๓	เทปกาชขนาด ๓ M จำนวน ๓ ม้วนๆละ ๑๘๐ บาท	๕๔๐
๔	สมุดลายเส้น จำนวน ๑๓ เล่มๆละ ๒๐ บาท	๒๖๐
๕	ปากกา จำนวน ๖๐ ด้ามๆละ ๑๐ บาท	๖๐๐
๖	ค่าออกแบบโลโก้	๓,๑๐๐
๗	ค่าฉลากสินค้า	๓,๔๐๐
๘	กล่อง /แพคเกจจิ้ง	๖,๐๐๐
	ค่าอาหารเครื่องดื่มในการจัดอบรมและค่าวิทยากร	
๙	ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๖๐ ราย ๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๐๐ บาท	๖,๐๐๐
๑๐	ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๖๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท	๓,๐๐๐
๑๑	ค่าวิทยากร ๖๐๐ บาท/ชั่วโมง จำนวน ๕ ชม.	๓,๐๐๐
รวม (ตัวหนังสือ) (สองหมื่นหกพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)		๒๖,๑๐๐

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ได้รับการเพิ่มพูนทักษะความรู้ ความสามารถด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- ๙.๒ สมาชิกกลุ่มสามารถพัฒนาการบรรจุภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้ากลุ่ม

บรรณานุกรม

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> (ทรัพยากรดิน), ๒๕๖๘

ที่มา: สถาบันอุตุนิยมหาวิทยาลัยพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่มา : <https://tiservice.hii.or.th/WRMOC/web/V๒/mRainAmpl๒.html> สถิติข้อมูลน้ำรายจังหวัด,พ.ศ. ๒๕๖๘)

ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย. ๖๘)

สืบค้นจาก : http://www.aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑/ พ.ศ.๒๕๖๘

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๘

ข้อมูลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร, พ.ศ.๒๕๖๘

<https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/mainpage>

